

హైద్రాబాద్ సజ్జవిత్తనాలు
 నేడనల్ సీమ కర్పారేఖవారిచే
 వర్ణనైపుణ్యం, వారియొక్క సీమతో
 వున్న హైద్రాబాద్ సజ్జ విత్తనములు
 అమృతమనకు నిద్రముగ వున్నవి.
 రేట్ 1-6 రూ. 5/- లు.
 జెట్టి వెంకటరమణారెడ్డి,
 కోవూరు
 సోమారెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి,
 నర్సరీ మెడికల్ స్టోరు,
 శంకరాగ్రహారం - నెల్లూరు.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక /

క్రిక్కిరిసిన రెండవ వారం
 14-2-69 శుక్రవారంనుండి
 నెల్లూరు శ్రీ రీరామమూర్తి
The Ten Commandments
 ది టెనాక మేండ్ మేంట్సు
 అటలసమయం : 2; 6; 10 గంటలు

మంత్రులు ఎవరైతేనేమి? ఎంతమందైతే నేమి?

మంత్రవర్గ పునర్నిర్మాణంతో ప్రజలలో విశ్వాసం చిగురించదు-
 ముఖ్యమంత్రుల వేరేమార్గాలు వెతకడం మంచిది

అది ఎవరికితట్టిన బుద్ధిగాని మంత్రవర్గ విస్తరణగూర్చి ముఖ్యమంత్రి ఆలోచిస్తున్నారన్నవాస్తవం రెండు ప్రముఖ పత్రికలు ప్రకటించేసరికి రాజధాని రాజకీయవర్గాలకు విస్మయం, కొంత జగుప్పకూడా కలిగాయి.
 ప్రమాణ స్వీకరణ ఎప్పుడంటే అని ముఖ్యమంత్రిని పగ్గిస్తే, అబ్బు మిమ్మల్ని (విలేఖరులను) కలవాలంటేనే భయంగావుంది. నేనెవరికి ఏమీ చెప్పలేదని చెప్పేవారు. ఇది కొంతమేలు.

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

రాష్ట్రంలో వారం రోజులుగా అల్లర్లు జరగనిమాట నిజమేకాని ప్రజల్లో భద్రత, స్వేచ్ఛం నెత్తుకలాంటి భావాలు ఇంకా కలగవలసివచ్చాయి. ఇలాంటి పరిస్థితిలో మామూలు స్థితి పేర్కొందికాబట్టి మంత్రి వర్గ విస్తరణ, లేక వునర్ నిర్మాణంగూర్చి ముఖ్యమంత్రి యోచన చేస్తున్నారంటే దింకగా తోచకమానదు.

కానీ ప్రజల్లో అక్కడినుంచు మంత్రులెవరూ అన్న ఆలోచన వుండదు. వారికి కావలసింది నత్తరి పోలన. ఈ నత్తరి పోలన ఈ 12 నంబర్లకూ తోచింది కాలేదు అంద్ర తెలంగాణా ప్రజల్లో నత్తక స్నేహ బాంధవ్యాలు పేర్కొనవలసినదోట వరస్వర సందేహాలభయాలు, ఒకొకప్పుడు ద్వేషాలకూడా, కలిగాయి. సాధారణంగా

బలిపశువులకోసం అన్వేషిస్తే ఏకు మేకులై కూర్చునే హిరోలు అవతరిస్తారు!

(వజ్రలో విశ్వాసాన్ని నెలకొల్పకామనడం అర్థంలేని చర్య.)

ఏ నై నా బృహ్మనందరెడ్డిగారి పది హేతు మంత్రుల బొటమి ఒక్కక్కాడైన నడవడంలేదనేది ఈ తెలంగాణా ఆందోళన సందర్భంలో హాకాసారి రుజువైంది. క్లిష్టమైన పరిస్థితిలో సహచరులను సంప్రదించకుండానే ముఖ్యమంత్రి అనంద నిలయాన్నించే కార్యకలాపాలను నిర్వహించడం చూస్తే అయినకు సహచరులపైన, సహచరులకు అయినవట్టు కల విశ్వాసం గౌరవం తేటతెల్లమైపోయాయి. అనలు ఇచ్చటి మంత్రివర్గానికి కనీసం క్లిష్టమైన పరిస్థితిలో కార్యాచరణకు పూనుకోగల ప్రోత్సాహ తోచిందిదనే చెప్పాలి. అజిది తివ్యతరమై వ్యాపిందిపోతుంటే సైనికుల సహాయాన్ని, వరరాష్ట్రాలనుండి రిజిస్ట్రేషన్లు దళాలను కేంద్రదేశీయ వ్యవహారాల మంతాంగం దొరవటినకొని వంపిదగ విశ్వాసనీయంగా తెలుస్తున్నది. కేవలం పునర్నిర్మాణంతో, ఇంకా చేర్చులతో ప్రజల్లో మంత్రివర్గంపట్ల నన్నగిల్లిపోయిన విశ్వాసం తిరిగి దిగురించదు. అందుకు వేరేమార్గాలను బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు అన్వేషించవలసి వుంటుంది. అలా కాక బలిపశువులకోసం అయిన అన్వేషిస్తే, ఏకుకు మేకులై కూర్చునే హిరోలు అవతరిస్తారు.

తాజావార్త మంత్రవర్గ పునర్నిర్మాణం ఖాయం?

మంత్రివర్గ పునర్నిర్మాణం తాయమేనని శుక్రవారం వుదయం తెలిసింది. కొందరిని తీసివేయడం, కొందరిని కొత్తగా చేర్చుకోవడం జరుగుతుందని అంటున్నారు.
 శ్రీ సూకల రామరంద్రారెడ్డి ఉపముఖ్యమంత్రి చేయబడకారని వదలి శ్రీ శీలం సిద్ధారెడ్డి వ్యవేశికాంగెన్ అధ్యక్షతకు వంపిడి; శ్రీ కాకాణి వెంకటరత్నం మంత్రిగా పరింపబడకారనివార్త. శ్రీ కాకుళం తిలూకుచెందిన శ్రీ కృష్ణ మూర్తి నాయుడు కాబోయే కొత్తమంత్రులలో ఒకరని చెప్తున్నారు. కొందరు ది వ్యూటి మంత్రుల నియామకంకూడా జరగవచ్చునంటారు.
 జక తొంగింపబడేవారి పేర్లలో శ్రీ కొండలమ్మజోబాబుజీ, అరిగెరామస్వామి గార్లపేర్లు వినిపిస్తున్నాయి. ఈ అదృష్టం ఇంతవరకే వరిస్తుందోమ!

శ్రీ ఉదయకళేశ్వర స్వామివారి మహాశివరాత్రి బ్రహ్మాత్సవము గండవరము - (కోవూరు తా|| నెల్లూరుజిల్లా)

ఉత్సవ వివరములు

- 14-2-69 తేది రావణసేవ
 - 15-2-69 తేది వెండినందిసేవ
 - 16-2-69 తేది కళ్యాణము
 - 17-2-69 తేది ఉ|| రథోత్సవము.
- సా|| తెప్పఉత్సవము

—: ప్రత్యేక కార్యక్రమములు :—

- 15-2-69 తేది నుండి, 17-2-69 తేది వరకు మాయవరం నాదస్వర విద్యా శ్రీ ఎ. గోవిందరాజు అండ్ పార్టీ వారిచే నాదస్వరకచేరి - స్పెషల్ తహ్ : శ్రీ పళనివేలుపిళ్ళె.
 - 16-2-69 తేది డి. వి. శేషకుమారి - తెనాలి - హరికథ.
 - 17-2-69 కూచిపూడి, పద్మశ్రీ వేదాంతం సత్యనారాయణశర్మ గారి "ఉపాపరిణయ" నృత్యనాటిక మరియు భరతనాట్యము.
 - 18-2-69 సిసి పేబాక్ గాయకులు శ్రీ యస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు (మద్రాసు) మరియు కుమారి డి. ఉమారాణి పాటకచేరి.
 - 19-2-69 శ్రీ జె. రామమోహనరావుచౌదరి, బి. వి. - తెనాలి అండ్ పార్టీవారిచే "శ్రీ రామాంజనేయ యుద్ధం."
 - 20-2-69 'మోహినీభస్మాసుర' నాటకము ప్రదర్శింపబడును.
- బుల్లూ సుబ్బారెడ్డి, ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు.
 టొమ్మా శేషురెడ్డి, మాగుంట పిచ్చిరెడ్డి.
 ధర్మకర్తలు.

మానవులకు తోటి మానవులపట్ల వుండవలసిన పాపనష్టకూడా తోచిందేసే సందుకులు జరిగాయి. రెండేళ్ళుంచి తెలంగాణామంత్రులనంట్టే మంత్రివర్గంలో హెచ్చు, అంతకపూర్వకూడా ముఖ్యమైన కాలలు అర్ధికశాల, పరిశ్రమలు వర్ధిల్ల వర్తకు, వందాయకీరాజ్యం, రెవెన్యూశాల తెలంగాణాకు చెందినవారి ఆధీనంలోనే వున్నాయి. ఇరా తెలంగాణాకు అన్యాయం జరిగిందని ప్రజలు గగ్గోలుపెడితే, నిజమేనని ప్రభుత్వం నమ్మితింది.

కనుక మంత్రులు ఏ ప్యాంకానికీ చెందినవారైనా అధికనంట్టాలోనున్నప్పటికీ అప్యాంకానికి వ్యత్యేకంగా కలిగే ప్రయోజనం, సురో ప్రాంతానికి అన్యాయం ఏమీ వుండదు. వ్యక్తులలో వదల్చుకో సున్నవారిలో నిజాయితీ వుండాలి. వ్యభలకు చేసిన వాగ్దానాలను చెల్లించడం విద్యుక్త ధర్మంగా భావించే యాగ్యత వుండాలి. అప్పుడే న్యాయం అందరికీ సమంగా నమ్మగంగా జరుగుతుంది.

ఈనాటి వ్యభల అసంతృప్తి! అగ్రహానికి కారణం ఏఒక్క మంత్రో మంత్రులోనని, వారిని తొలగించి మరొకరిని లేక మరికొందరిని చేసినంతమాత్రాన ప్రజల్లో ఈనాడు లేని విశ్వాసం తిరిగి నెలకొంటుందని భావించడం హాస్యాస్పదం. బాధ్యతంటూ వహించదలచుకుంటే మొత్తం మంత్రివర్గం బాధ్యత స్వీకరించాలి. కనీసం తెలంగాణాకు చేసిన వాగ్దానాలను చెల్లించడంలో లోపాలు జరిగాయని వ్యభుత్వం విచారంగంగా విచిత్రపూర్వకంగా ఒక్కకోవలసినప్పటికీ రోజునే మంత్రివర్గమంతా రాజీనామా చేసివుంటే, నమస్తే నమస్తే నీతివర్తనను, పౌరస్వామిక సత్సంప్రదాయాలపట్ల మన్ననను వ్యధర్మించినవారయేవారు. అలా కాక ఇప్పుడు మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేర్పులు చేసి

Phone : 838

For all

Mafatlal Group

Varieties

VISIT:

NAVEEN VASTRALAYA

NELLORE.

తప్పడుమార్గాన గెల్వడం కంటే, రాజమార్గాన వెళ్లి ఓడడం మేలుగదా!

ఒక నాయకుడు మనకు తెలుసుకున్నాడు. ఇది తీరని నిజం. నాయకత్వాలు దేశంలో వున్నట్లుగా ఉన్నాయి. కానీ నాయకులు కరుణాపూరితంగా ఉండాలి. అందువల్లనే దేశం నానా భావాలకు లోబడి ఉన్నది.

నిజమైన నాయక శ్రేణి తెలిసినవాడు అట్లాడుతే. ఈయన లోహియా వంటివాడు. ఉభయాల అభిప్రాయాలు వికంగావు. ఇవన్నీ కను-తమ రంగాలలో విరివైన మార్గదర్శకలు.

ఉభయాల యోధానాయకులు. కాంగ్రెస్ పార్టీని ఉభయాల ఎదిరించారు. పార్లమెంట్ లో లోహియా పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీకి మహాకంటకమైపోయింది. కాంగ్రెస్ పార్టీని ఎదిరించడం ఒక రాజకీయ ధర్మమని రాజకీయోపాధ్యక్షులు లోహియా గీతీవ దేశం చేసినట్లు వర్ణించారు. ఆ ధర్మాన్ని కొంతవరకు నెగ్గిందాడు. కన్నుమూశాడు.

అట్లాడుతే రాజకీయ అభివృద్ధిలో కాంగ్రెస్ పార్టీని కమిషనరులో ఉండి, కాసు వట్టాపిట్టయ్యాడు. అనన్తరం నిరాదరణంగా వుండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం మధ్య నిషేధాన్ని పాగించాడు! (లోహియా కూడా మధ్య నిషేధాన్ని అమోదిం చేసి వాడేసిన వ్యవహారం గుర్తించుకోవాలి) వ్యవహారం సేవ చేసి ఉన్నాడేమో. అందులో శ్రేయస్సులో కాంగ్రెస్ పార్టీ నాడు. స్థిరమైన ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్రానికి వ్యసాదించాడు.

లోహియా హిందీకోసం, అట్లాడుతే అంగ్లకోసం వట్టి నవ వట్టి వివాదగ్రస్తమైనది. మిగిలిన విషయాలలో మీరు అలా చూడవలసి, దేశభక్తులలో అగ్రగణ్యులని అనిపించారు.

నవభారతంలో యువభారతి అటువంటి నాయకులను గోల్పోవడం దుఃఖకరం. కానీ, దుఃఖాన్ని దిగమింగి, దేశానికి

నిజంగా వనివచ్చే నాయకులను స్వయం చదం యువభారతి కర్తవ్యం.

దుర్భరమైన రాజకీయ వాతావరణంలో ముందుకు వెనుగులాడి, దీక్షలు చేపట్టి వెలుగును వ్యసాదించడానికి లోహియా, అట్లాడుతే వంటి కర్మ యోగులు వ్యయిస్తున్నారు.

మనోవాక్యాలు కర్మలద్వారా కామ నమ్మిన ధర్మం కోసం గట్టిగా పోరాడి, కల్పమైన రాజకీయ వ్యవహారంలో, స్వచ్ఛమైన మార్గాన్ని వ్యవేళ పెట్టడానికి మీరు వ్యయిస్తున్నారు.

ఈ వ్యయిత్వం ప్రశంసనీయం. తన పార్టీని పైకి తేవడానికే గాక, కాంగ్రెస్ పార్టీలో కడలిక రావడానికి సైతం అట్లాడుతే తోడ్పడినాడు. లేకుంటే కామరాట్ గల్గేవాడా?

కమిషనరుకు వ్యతిరేకంగా లభ్యమైనందుకు అట్లాడుతే ముఖ్యకారకుడు. కాగా, వ్యతిరేకంగా మర్యాదలను ఒక స్థాయిలో అయిన పాటించి, ఒక అదర్బాని చూపినాడు. ఒకప్పుడు ఆలోచనా వరుడై, రాజకీయాలలో ధర్మదీక్షతో పోరి, నెగ్గి అందరికీ అదరణీయుడు కాగలడం

వారం వారం దేశ ద్రిష్టుతి

- * అందరికీ ఆదరణీయుడైన అట్లాడుతే జీవితం రుజువు చేసిన సత్యం
- * కేరళ నంబూద్రిపాద్ దూకుడు
- * రాజమార్గాన కృతార్థులైన వారిని అభినందించే మార్గం కనిపెడదాం!

అట్లాడుతే తీవ్రం రుజువు చేసింది.

(పరిశ్రమలు) కాసు వ్యతిరేకంగా స్పష్టం కరిగింది.

అట్లాడుతే మిందినవాడు నంబూద్రిపాద్! కానీ అయిన పాలన పూర్వం విమోచన నమరానికి దారికిసింది. ఈసారి స్వల్ప లక్ష్యం కర దృశ్యాలకు దారికిసింది.

కేరళ ఎం. డి. డి. నాగ గజెంద వ్యవస్థలకు తెలిసిన 31 సంవత్సరాల కలిసి కమలో మార్క్సిస్టుల కనుబొమైన శక్తులను లేకుండా చేసుకోవాలని యత్నం చేస్తున్నది. మీకోర్కెలు: 1) సింగుల్ డి. ఎ. రావలెను 2) క్విడ్ యూ యూ హక్కులు 3) కాన్సెన్సస్ పై శ్రమ పడ్డ తీర్మానం 4) ట్రైబ్యూనియల్ మెంట్ పూర్తిగా రద్దుగావలెను 5) నర్సిన్ దూర్వ కమిటీలో ప్యాకెజీషన్.

కేరళలో పరిశ్రమలకు అనువైన వాతావరణం లేదని శ్రేయస్సు వ్యవస్థ

మార్క్సిస్ట్ ఎం. ఎల్. ఎ. మరొకరు తనకు కాననవరలో చేరేస్తానని అప్రేక్షించుకుంటున్నాడు. ఇది వరకే ముగ్గురు ముఖ్యులు ఈ విధంగా చేరారు. మంత్రి వర్గం కృత్రికంగా వనిచేయడం లేదని, 'స్వల్ప' అనబడే ధర్మలపై న్యాయ మూర్తులచే విచారణ అనిపించవలసిందని మీరంటున్నారు.

టైల్స్ కమ్యూనిస్ట్ మంత్రి 'కాపిలిస్ట్' అని మరొక పార్టీ మంత్రి నిందించాడు. అంతకు కొద్దిసేపే నమావేశంలో కలిసినపుడు ఆ మంత్రిని విమోచకుడని టైల్స్ కమ్యూనిస్టు మంత్రి అన్నాడు. మర్నాటి పెరిగింది. 'విమోచకుడు' వాటో చేశాడు.

—కారవ 10 వ పేజీ—

ఎర్రటి ప్రపంచంలో ఉమ్మడివ్యాపార సంస్థ

అతర కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలకు తప్పక తన నరహద్దన వ్యతిరేకంగా సీమ పోకర్కాల నివ్వవలెననే సూత్రాన్ని రుమే గియా అందించింది.

విన్యాసాలే షేక్ సీమ కొంచెదీసినది. అక్రమణను విరోధించడంలో షేక్ సీమ తన శక్తిని సదరించిందని నువ్వనిర్ణయించాడు కాంతికామి, తత్వశ్రేష్ఠ షేక్ ట్రాండ్ రిస్కేల్ పిర్యాదు చేశాడు.

అక్రమణను కానన రూపేణా ఒప్పించే యత్నం కూడా జరుగుతున్నది. షేక్ సీమలో వున్న రిస్కేసీలను తెలిసినవాడు నేరస్తులుగా షేక్ న్యాయస్థానాలలో వివిధంగా శిక్షింపబడవలెనో యోచిస్తున్నాడు. మాస్కోలో షేక్ ప్రభుత్వ వ్యతిరేకులు ఇందువిషయమై సంవృద్ధిస్తున్నారు.

కమ్యూనిస్టులు స్వేచ్ఛకోసం సాటి కమ్యూనిస్టులను ఎదిరించడమంటే మాటలా? ఇంకా నయం. ఇదివరకటి రోషాల్లో నయితే, అధికారంలోవున్న కమ్యూనిస్టుల నెదిరించేవారికి శిరచ్ఛేదానికి తక్కువకేలే లేకుండా. అధికారంలో వున్నవారిని ఎదిరించేవారు కూడా అదరణకు పాత్రులు, సంవృద్ధింపుకు యోగ్యులు అనేభావం కలిగింది. అందువల్లనే షేక్ సీమను పూర్తిగా అక్రమించలేదు.

అనలి కూర్చు యూఎస్ సీమలు లేక సోవియట్ ఉపగ్రహాలవంటే రాజ్యాలు అధికంగా పాశ్చాత్య సీమలతో అధికంగా సంబంధాన్ని పెంచుకుంటేగాని, దాటి సాధ్యం పెరగదు. అధికంగా ఈ సౌలభ్యాన్ని ఆ సీమలకందిస్తూ రాజకీయంగా తనతో గట్టిగా గుర్తింపడమంటే ఆ సీమలు పుండగలవుగాని అన్యదా వర్తిస్తే, కథ అడ్డం తిరిగిపోతుంది.

హంగరీ ఉపవ్యవస్థ అంటూ అప్రో ఒక రేడియో వ్యవస్థంలో ఈ నందర్నై రాబోవు ధర్మలను గూర్చి వర్ణి

నాడు: "ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టు రాజ్యాల మధ్యవుండే సంబంధాల వద్దకి పాతబడి పోయిందని పోలిష్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ మహానరలో రిస్కే కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి ట్రెజెన్ అన్నాడు. ఇది జరిగి కొంతకాలమైనది. ఇప్పుడిక అలోదిస్తే, కమ్యూనిస్టుదేశాల వ్యవస్థం తమ యంత్రాంశం, వాడుకునే వస్తువులను పాశ్చాత్య సీమలనుండి వలు మారు పొందవలసి వస్తున్నది. ఈ కోర్కెలను ఆ సీమలలోని పారిశ్రామికాభ్యున్నతిగానీ; సాటి కమ్యూనిస్టు దేశాలలోని సరిస్థితిగానీ తీర్చలేకుంది. మున్నందు మనసీమ: స్వీడన్ సరం ఎక్కువగా ఈ నందర్నై సహక

రించుకోవలసియున్నది - కొత్త వద్దకి. 1970 తర్వాత అవద్దకి రూపొందించుకోవలెను. ఇది ముఖ్యం. ఇందుకవసరమైన రాజకీయార్థిక పరిస్థితులు వక్కమైనవి"

అంటే పాశ్చాత్య సీమలతో సంబంధాన్ని పెంచుకునే అంశాన్ని ఒక విధానంలో పెడకారా లేక దానిని ముగింపు చేసి విధానం అలోదిస్తారా? తెలియదు. మున్నందుగానీ తెలియదు.

ఈలోగా 'అంతర్మూర్గానవేళ్ళే రుమే నియావంటి సీమలను దృష్టిలో వుంచుకునికాబోలు, యూఎస్ లో కమ్యూనిస్టుతర రాజ్యాలు సాధించిన ఉమ్మడి వాటిల్ని

—కారవ 10 వ పేజీ—

అందరూ రాజకీయాలకంటే అధిక శక్తి అలవైసదని ఎక్కడైనా రుజువుపొతుంది. ఎర్రటి ప్రపంచంలో యిప్పుడా నమస్క పెద్దదిగా తయారైనది.

యూరప్ లో అధిక శక్తిని నమకుర్చుకుని అరురాజ్యాలు తమ రాజకీయాలను అందుకటోడించి, తమదేశాల విశిష్టత పోకండా ఉమ్మడి వ్యయోజనాన్ని అడ్డుతంగా సాధించినవి. అంతకు ఆ రాజ్యాల వెలువలవున్న అంగ్లసీమవంటి రాజ్యానికి అధికంగా అవేదన కలిగింది. అది లోకీ వస్తానంటే వద్దంటున్నారు కొందరు, రమ్మంటున్నారు యితరులు. పేరీ అమెరికా అట్లాండ్ అవలి గొప్పరాజ్యాన్ని కాదనేసీలేదు, దానితో మరి సర్ని హతంగావున్నా దిశ్చి. అంగ్లసీమకు అమెరికాకుల కాంధవ్యం గొప్పదిగనక పెంపివారికది గిట్టదు; అంగ్లేయులద్వారా తమ ఉమ్మడిరంగంలో అమెరికా వ్యధావం అధికమవుతుందని భయం.

అయూరప్ లో కొంతకాలం ఎర్రగిరి

వ్యవస్థలో వున్నది. అందులోని రాజ్యాల్ని రిస్కేలో కలిసి ఒక ఉమ్మడి అధిక వేదికను స్పష్టంపడుతున్నది. అదే అందులో చేరేవారికి అటంకంలేదు. చేరకుండావుండ దలచుకున్నవారికి అటంకాలేమీలేవు. రుమే గియా నమస్క అదే. యుగోస్లావియా మొదటినుండి, అనగా ప్రధమంగా స్టాలిన్ తో ఘర్షణ వచ్చినప్పటినుండి, విడిగానేవున్నది. రుమే గియా యిటీవలనే ధ్వజమెత్తింది. ఏదేండ్లుగా స్వేచ్ఛను అనుకరించింది. ఇక వద్దకి చెల్లదని దానికి నోటీస్ జారీ అయినది. కమ్యూనిస్టు రాజ్యాల ఉమ్మడి వ్యాపారసంస్థలోకి రుమే గియా రావలెను; వార్షా పాక్ట్ రాజ్యాల మిలిటరీసంస్థ నమావేశాలకు తప్పక రుమే గియా హాజరుకావలెను. రుమే గియా అంగీకరించింది.

కానీ, కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలలో ఏ సీమైనా వరిమితమైన స్వాతంత్ర్యమే వున్నదనే రిస్కే సూత్త వ్యతిరేకతను రుమే గియా నిరసించింది; విన్యాసాలే

పెండ్లికొమరుల మోజుకు తగిన దుస్తులూ, దుస్తులు కుట్టించుటకు కాటా మొదలు, పెరిలికావరకు సూటింగులకు, షర్టింగులకూ ఉత్తమ తరగతి కుట్టుపనికి

== ఒక్కసారి విచ్చేయండి ==

సిటీడ్రస్ హౌం

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

ఫోన్ : 444.

*** కావలెను ***

బాల్ బేరింగు

5 H. P. పెట్టరు — 6 H. P. లిస్టరుకైపు

బిక్ కార్

డిజల్ ఆయిల్ యింజన్లు
(అంద్రాగవర్నమెంటు అప్రూవుడు)

అమ్ముటకు అంధ్రప్రదేశ్ లో తాలూకావారి

*** సబ్ డిలర్లు ***

రూ. 500/- డిపాజిట్టుచేసి, స్టాకు చేయగలిగి యుండవలెను.

Phone: 459 Ex. నివరములకు: Grams: BINCOR.

భవానీ ఏజెన్సీస్ కార్పొరేషన్,

(నెం. 1, ముగ్గువల్ విల్లింగ్సు)

సుభాష్ చంద్రబోసురోడ్డు — నెల్లూరు.

సాహిత్య బంధువుకు స్మృత్యంజలి

గురజాడకు 'బాస్టెల్' వంటి కి. శే. ఒంగోలు మునిసుబ్రహ్మణ్యం

'కన్యాశుల్కం' గూర్చి మునిసుబ్రహ్మణ్యం లేవనెత్తిన చర్చ

(ఒంగోలు అధ్యక్షులుగా వుంటూ తన 80 వ ఏట ఒంగోలు మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారు ఈ నెల మొదటివారంలో కాలధర్మం చెందారు. వారి కీర్తి విశేషాలను గూర్చి శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి, బం. గో. రె. వ్యాసిన వ్యాసానికలు దిగువముద్రున్నాయి).

పదిహేడేళ్ళ క్రితం 1952 లో తొలి సారిగా నాకు ఒంగోలు మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారి వరిదయమైంది. నేనప్పుడు ఒంగోలు కాలేజీలో వుండేవాణ్ణి. అప్పటికి ఆయన పద్మిని వయస్సున వున్నాడు. మేడపర్తి రెండవ వారిలో జరిగిన గురజాడ జయంతి వేడుకలో పాల్గొనేందుకు కలిసి ప్రయాణం చేయవలసివచ్చింది. అప్పటి నరహ గురజాడ వాళ్ళయం గురించి నాలో ఉండిన ఉబలాటం అనాటినుండి ప్రచురితమైన ఉత్సాహంగా మారింది. ఆ కారణ నుండి నావనస్సు పరిశోధనవైపు మరలింది. దాని కి మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారే ముఖ్యంగా కారణం.

పచ్చటి ఒంటిదాయ, శలాకవంటి నలాకేహం, పంచటి ముఖాన చక్కాం తంగా వుండినాడూ బిడ్డమైన చూపులు, మరలా మడతాలెరి దుస్తులు, చేత వంటి కర్ర, తొడిమి తొణుకులా చల్లగా మెల్లగా కండుకుండలాంటి మాట తీరు - జ్ఞాపకం వున్నంతవరకు ఆయన రూపు రేఖా స్థూంధితలం యిది. 1956 లో నేను కావలి కాలేజీకి వచ్చాక, మళ్ళీ ఆయన దర్శనమే చేసుకోలేదు. అయితే గురజాడ వాళ్ళయార్ని తరదిదాచేకొట్టి, మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారిమీద గౌరవాది మానాలు నాలో పెరుగుతూనే వచ్చాయి. నాలుగైదేళ్ళముండి మాట పడిపోయి మందాసికంబిట్టెకొనివుంటూ వస్తున్నారని వింటూవచ్చారు. పోయారని నాకు

మొన్ననే తెలిసింది. మదరమాగినవండు రాలిపోయింది. మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారు మన ఒంగోలు వెంకటరంగయ్యగారి కమ్మ శిశు బిడ్డ నెల్లూరివారికందరికి అమ్మయిలు. ఆరోజుల్లో విజయరామగజనతి, ఆనందగజనతి మహారాజుల ధర్మమా అని విద్యలనగరంగా విశిష్టమైనవని విజయనగరానికి వెళ్లారు. వీడత్యాహ్మణ్యులకు అప్పారావు వంతులుగారు సంస్థానంనుండి తృణమోషణ మో ముట్టజేప్పిస్తూ వుండేవారు.

శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి
బం. గో. రె.

అప్పట్లో (1904) ఆయనమాటకు బాగా చెల్లుబిడి రీవారాణికి అంతరంగిక కార్యదర్శిమరి! అయితే చేసినచోయం దానం లాగుండకూడదు. కాబట్టి మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారిని చేరదీసి తమ ఇంటిలోనే పని పెట్టారు. పింఛని? పాతవస్త్రాలలో తల దూర్చి విజయనగర వంశావళికి బాగా లను అంకించిఅమ్మవేయించేవని. పాత్య గ్రంథాలనుండి తెలుగు సాహిత్యం చదువు కొన్నదానికంటే అప్పారావుగారి గ్రంథ సంపదంనుండి ఎక్కువ చదువుకొంటూ జ్ఞాసాపరుడుగా నచ్చుదయ్యుడుగా తయారైన ఈ అనాటిసవయకుడు, Prabam-

dham Pedigrees నమూనాకడం లోనూ, వీరేశలింగంగారి అంధకరపుల చరిత్రను సంస్కరించి అభివృద్ధిపరిచేకృషి లోనూ, అప్పారావుగారి మానవోపకరణ మయ్యారు. చదువుముగించుకొని కాకినాడ కళాశాలలో ట్యూటరుగానూ రెక్కరరు గానూ కొన్నాళ్ళుపనిచేసి, దివరకు ఒంగోలులో వకీలబోర్డు కట్టారు.

గురజాడ వాళ్ళయ వరిశోధకునికి మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారు చేసినవచోయం ఇతింతకాదు. కన్యాశుల్క నాటకం ద్వితీయ ముద్రణకు (1909) ముందు వెనుకల అప్పారావుగారికి ఆయన సాగిందిన ఉత్తర వ్యక్తులకాలే లేకుంటే, నాటక రంగంగురించి విశాలంగానూ, కన్యాశుల్క నాటకవిశేషాలనుగురించి వ్యత్యేకంగానూ అప్పారావుగారి అభిప్రాయాలు విస్తృతి పాలైవుండేది. అప్పారావుగారు మరణించిన ఇరవై ఏళ్ళ కర్వత 1936 లో 'హిందూ' పత్రికలో ఈ ఉత్తర వ్యక్తుల కాలను ముద్రణకొచ్చారు. మన 'మహా దిని' పత్రికలో వున్నదికాకలయ్యాయి కూడా.

సాంప్రదాయకమైన నైతిక దృక్పథం గల మునిసుబ్రహ్మణ్యం కన్యాశుల్క నాటకాంతర్వైస 'అవినీతి' ద్విజణగురించి దైర్ఘ్యంగా అక్షేపించినపుడు, మానవీయ దృక్పథంతోటి అధునిక భావనతోటి అప్పారావుగారు ఓవికగా విభులమైన నమాదానాలిచ్చారు. అప్పారావు కవి హృదయావిష్కరణకు యిలా కారణమౌతులయ్యారు. వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిలకు అప్పారావు వంతులుకామధ్య నద్వాప సేతువు నిర్మింపజేశాడు. నెల్లూరు మాండలిక వదాల జాతికాసు అప్పారావుగారికి అందిందారు. మొత్తంమీద, అప్పారావు 'కాన్వర్' అయితే కాము ఆయనకు 'కాన్వర్' కాగలిగారు. ఆరోజుల్లోనే (1906-1909) అంతమాటా అనిపించు కొనేవున్నారు.

సాహిత్య బంధువైనా అట్లాతంగా వుండిపోయిన యీ నచ్చుదయ్యుడిది నా స్మృత్యంజలి.

కి. శే. ఒంగోలు మునిసుబ్రహ్మణ్యంగార్ని గూర్చి శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డిగారు వ్రాసిన వ్యాసానికను బదివారు. అత్యంత స్వల్ప వ్యవధిలో వీరైనా నాలుగుమాటలు వ్యాసినవంపమని అడిగిందే తదుపుగా 'స్మృత్యంజలి' పూర్వకంగా గణకబా వ్రాసి వంపిన వ్యాసమే అయినా శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగార్ని గూర్చి మొత్తంమీద ఎంతో పురాతనమైన దిక్కణనే అందింద గలిగారు.

అయినా ఇంకా చెప్పకోవల్సిన వివరాలు కొన్ని లేకపోలేదు. వాల్మీకి పూరించే కావచ్చు నాటోటి వాడికి లేకపోయినా అ సాహసానికి వాడిగట్టినందుకు క్షమాపణ. రమణారెడ్డిగారు మునిసుబ్రహ్మణ్యంగారు మన కి. శే. ఒంగోలు వెంకట రంగయ్యగారి తమ్ములన్నారు. తమ్ముడు కాదు, వెంకటరంగయ్యగారి అన్న తనూ రులే అయినా, వారిద్దరిమధ్య వొకవిధంగా అన్నాతమ్ములవంటి బాంధవ్యమే వర్తిల్లింది. వీరిద్దరిమధ్య సాగిన వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు కూడా సాహిత్యరంగా ఎంతో కల్పించినవి.

మన వీరేశలింగంపంతులుగారినిగూర్చి తమిళ జాతీయ మహాకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి వ్రాసిన తమిళనవల

చంద్రిక కథ

(గత సంచిక తరువాయి)

నాలుగో ప్రకరణం: మూడో భాగం

అయ్యంగారు:- ఆ కారణాలేమిటో కొంచెం వివరంగాచెప్పండి వంతులుగారు. వంతులుగారు:- ఆ పనిమనిషికి ఇవేకూడా విద్యాగందంలేదు. విద్యాభ్యాసం లేకపోయినా వుత్తమ కులాలైన కన్యకులందే సంవృధాయ, నాగరికత, ఆచార వ్యవహారాలు, ధర్మజ్ఞానం యిట్టి వనితలకుండవు. వీటన్నిటి పరిశీలిస్తే ఆ అమ్మాయిని మీరు చేపట్టడం తగినవనే అని తోస్తున్నది.

అయ్యంగారు:- మంచి విద్యాజ్ఞానం, నడత్యానం, చక్క శీలం, సంగీతజ్ఞానంగల సలక్షణ తోటితైన కన్యనే వివాహం చేసుకోవాలనే కర్మయందుకున్నాను. కానీ అదంతా నిజమైన ప్రేమ నా హృదయంలో వుదయించేందుకు పూర్వం చేసుకున్న నిర్ణయం. ఇప్పుడు మన్నుడు నా హృదయంలో నింపాననానీయై వేరేటిరుగా అట్లాపిస్తున్నాడు. విద్యగొన్నదికాదు, శీలం వున్నతమైందికాదు, ప్రేమ అనేది తనవత కాను మధురమైంది. మిగిలివకన్నీ తరకలు. ప్రేమ వాళ్ళకే అత్యంతపుస్తకమైనది. ఇంకాకూడా తక్కువజాతి కన్యలు వుదిత ధర్మజ్ఞానభూమ్యలని తలంబడం తగదు. అన్ని కాలాల్లోనూ ధర్మాభివేషం గల శ్రీ పురుషులుంటారు. దాన్ని వెల్లంపించేవారు అంతబాబుడా వుంటారు. కులీనుల నాగరికత మార్గాలను, తక్కువకుల వనితలు త్వరలోనే నేర్చుకుంటారు. ఈ నాగరికతాభ్యాసాలనేది ధనం చేత, స్థానంచేతనే కలగుతున్నాయి అది వరం సరగాతంగానే వుండాలనే నియమంలేదు. అభ్యాసంచేత విర్భుడుకాయి. నాతో వొక సంవత్సరం వుంటేదాట, ఆ పనిమనిషికి నాగరికత నడకలన్నీ చాలా నహణంగా అబ్బుకాయి. విద్యాభ్యాసాదులనుకూడా త్వరగానే వచ్చేట్టు అన్నివిధాలుచేస్తాను.

వంతులు: భగవంధ వజ్రజ్ఞానంలేని 14 సంవత్సరాల బాలుడు చెప్పేమాటలవన్నీ. 30 సంవత్సరాలై వున్న త నర్కారు సుద్యోగంలోవుంటూ నరకవిధ లాటికాసు ధవాలుండే మీవంటివారు యారీతిగా వాదించడం నాకు వింతకావుంది. ప్రేమ అనేది మూన్నాళ్ళముద్రుకు. కొత్తదనం హనిపోగానే ప్రేమకూడా మాయమవుతుంది. ఉన్నతమైన విద్యాబుద్ధులచేత, నర్మిలముచేత దంపతులమధ్య విర్భదే అన్యోన్య అనురాగమే దిరస్థాయిగా వుంటుంది.

అయ్యంగారు: మూన్నాళ్ళలో మారిపోయే సూతన అవేకొన్ని ప్రేమలనడం సరిగాదు. అది శీవలం గ్రాంతి. ఆ గ్రాంతికి నా హృదయంలో కావలేదు. ఈ అవేకాలు, గ్రాంతులు కలక్కుండా నా మనస్సును చక్కదిద్దుకునేవున్నాను. ప్రేమ అనేది దేవలోకంలోని దివ్యవస్తువు. ఇహలోక షీరితం మారినా అది మారదు. సాన్నిధ్యవంతులు, లైలా-మజ్నూ, రోమియా-బాలియట్లు పాటించిన అనురాగానికి 'ప్రేమ' అంటారు. అది నశించని నిత్యవస్తువు. హిమవత్సర్యకం సముద్రంలో తేలినా ప్రేమ గుప్పలంకాదు. అట్టి మహత్తరమైన పరిత్యక్తమే ఆ పనిమనిషిపై కల్పించినాడు.

చెందినాచెప్పలో శంకాదివస్తు అనేక నీకుర్చి రీకుర్చి వివరించి ఆ పనిమనిషిపై అయ్యంగారికి కల్గిన వ్యామోహాన్ని పోగొట్టేందుకు వంతులుగారు నరకవిధాల ప్రయత్నించారు. వంతులుగారు మాట్లాడుతుండగానే అయ్యంగారు గురకలుకెత్తడం పూర్వంబించారు. వంతులుగారి ప్రబోధం వారికి రుచించలేదు. వీర్ని వంతులుగారు తెల్పుకు:- లేవుదయం దీర్చుగూర్చి మరింతగా దర్శించుకుందాం, ఇప్పుడు నిద్రపోదాం- అన్నారు.

అయ్యంగారు: అలాగేలేద్దాం. కానీ మనం నిద్రపోకముందే దయచేసి మీరు నాకు కొన్ని విషయాల్ని వివరించండి ఇంతకా ఆ పనిమనిషి ఎవరు? అమె పేరేమిటి? ఏ జాతి? అమె కల్పిందంబులు, బంధువులు ఎక్కడున్నారు?

వంతులు: ఆ అమ్మాయిపేరు మీనాక్షి. యాదవులు. బంధువులనంగరి నాకు తెలియదు. ఆరే! ఇందులో వొక ముఖ్యమైన

తెలుగు తర్కమూ
గోపాల-కృష్ణ-
రాఘవకా

విషయాన్నే మనం పరిశీలించలేదు. ఒకవేళ ఆ అమ్మాయికి యిప్పటికే వివాహం అయిందేమో?

అయ్యంగారు: దాన్నిగూర్చిన వంశయం మీ కక్కలేదు. పొద్దునే అమెకలకాన్ని పరిశీలించాను. అమెమెడలో వున్ననానీ

వంతులు: మాంగల్యం వొకవేళ రవిక మాటున వుండివుండవచ్చు. తమ రూపుల కది కనపడివుండక పోవచ్చుగదా.

అయ్యంగారు: ఆ విషయంలోకూడా మీరు యాచనచేస్తే. కామానికి కండ్లలేవని కొందరు తప్పుడుసామెత నృప్తించారు. ప్రేమకు వాడికలిగిన రూపులున్నాయి. నేను తాగ్యతగానే పరిశీలించాను. వున్న లేదన్నదే నిశ్చయం. ఆ అమ్మాయి అవివాహిత. అమె ముఖంకూడాగానే పెండ్లి కాలేదనేవిషయం స్పష్టపడింది. ఈ విషయంకో నాకు అనంతవంకానీ ఒక శ్రీ ములాన్ని నేను చూడగానే అమె కన్యయిందీ, వివాహితై దీ తెల్లపోతుంది. అది అట్లావుందనింది. అమె బంధువు లెక్కడున్నారో తెలియకపోయినా అమెను గూర్చిన యితర వృత్తాంతాలు మీ శేమి తెల్సొ నాకొంచెం చెప్పండి.

వంతులు: అమె పూర్వోత్తరాలేమి నాకు తెలియ. ప్రెగా నా సొంత పనిమనిషి కాదు. ఇక్కడే యా దిదిలోనే నాలుగై దిండ్లకర్వత నా మీకుకు వెంకటాచల నాయుడుగారున్నారు. వారు బ్రహ్మనమా జానికి చెందినవారు. ఈ యింది యజమానికూడా వారే. తువనిమనిషి వారింట్లో వుండింది మొదట వల్లవేస్తూ. ఇక్కడ మేము ఉపకుడుర్చుకున్నాక, నాదార్కుకు నహాయంగా అంతివస్తు చేస్తూ చేదోడు వాడోడుగా వుండేందుకు నాయుడుగారు యీ అమ్మాయినికక్కడకు పంపారు. మేము రాజమహేందవరం పొయ్యేటప్పుడు యీ అమ్మాయి మళ్ళీ నాయుడుగారింటికి పోతుంది.

అయ్యంగారు: లేవుదయం నేను నాయుడు గార్ని కల్చుకోవాలి. వారు యి కక్కడికి వస్తారా లేక మనమే అక్కడికిపోవాలి? - కొరవ 10 వ పేటిలో

శింగరాయకొండ గ్రామ పంచాయతీవారి బెండరు నోటీసు

నెల్లూరజిల్లా, కండుకూరు తాలూకా, శింగరాయకొండ గ్రామ పంచాయతీ ఏరియాలో యీ క్రింద మదహరించిన వసులు చేయుటకుగాను 20-2-69 తేది గురువారము పాయంతగం 3 గంటల వరకు యీక్రింద సంశకముచేసినవారిచేగాని, వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని నీళ్ళు చేయబడిన తెండర్లు తీసుకొనబడి, అదేరోజు పాయంతగం 3-30 గంటలకు నదరు తెండర్లను చూడరైన తెండరుదారుల సమక్షమున తెరువబడును. ధరావతు చెల్లించు తెండర్లు నిరాకరింపబడును. యితర వివరములు అఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నె.	పనిపేరు	ఎస్టేమేటు మొత్తము	ధరావతు మొత్తము
(1)	పట్టానిగారిమీదికి మెటలరోడ్డు చేయుట	రూ. 2400/-	రూ. 120/-
(2)	కునపురెడ్డివారిమీదికి మెటలరోడ్డు చేయుట	రూ. 2800/-	రూ. 115/-
(3)	కరేడు వెంకటనరసు యిందివద్దనుండి పొదర్చి ముఖ్యయ్యగారి యిందివరకు రెవల్ చేసి గ్యాజెట్ రోడ్డు చేయుట.	రూ. 600/-	రూ. 30/-
(4)	కాత్వత యిండ్ల నెంబర్ల వదకమునకు నెంబరింగు ప్లేట్లు మరియు వీరిపేర్లు బోర్డులు కట్టము చేయుట		
(5)	గా.దేవీకుమరశిల్పియ రెండుచేతుల గలవి రెండురీళ్ళు వస్త్రయిచేయుట		
(6)	వైటుసాయిలు తీసివేయుటకు దిన్నబండి డ్రామ్మకోవచో కట్టయిచేయుట.		

-వి. యన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి.
కార్యకర్తహాజరికారి - శింగరాయకొండ. 7-2-69.

- ⊕ కనిగిరిలో మరో చిట్ ఫండ్ మోసం - ఇక్కడకూడా ఒక స్త్రీయే!
- ⊕ మలిదేవి బ్రిడ్జి - కలెక్టరు హామి
- ⊕ రామలక్ష్మణులు; కృష్ణార్జునులు - ఎందుకీ పొగడ్తులు?
- ⊕ పద్మనాభుని సత్తం కుప్పదహనం
- ⊕ ముత్తుకూరు హొంగార్డు క్యాంపు
- ⊕ సూళ్ళూరు పేటలో 'అన్న'కు సంతాపం

కనిగిరి మోసం
 కనిగిరి మోసాలు ఒక్కటే కాదు; అన్నింటా బరుగుతున్నట్లున్నాయి. అమర్ల అల్లూరులో ఒక అమ్మగారు బోర్డు రిప్పి అంతులేకుండాపోయారు. అట్టనే కలి చేతులో ఒక కలికి మోసంమీద పడేసి లేకుండాపోయింది. ఇప్పుడు కనిగిరి నుండి అలాంటి మోసపువార్త ఒకటి వచ్చింది. మోసంచేసినవారి, మోసపోయినవారి మధ్య వరుసగా వచ్చిన వారైనా వారే వడం విశేషం. ఈ వ్యయమేమి దిట్టంమీదను చట్టరీత్యా నిషేధించే అవకాశముందో లేదో కాదు; కనిగిరి వడపుకున్నవారైనా వీరిని ప్రాప్త హింసకుండడం మంచిది. గడ్డికిని నాలుగు రూపాయలు పొదుపు చేసి ఇలాంటివాళ్ళ ముఠానకొట్టి చేదనవడంకంటే, ప్రభుత్వ పరంగా వున్న స్కూల్ సేవింగ్సు వంటి వాటిలో ఎందుకు కట్టుకోకుండా?

మోసంచేసినామె కనిగిరి తాలూకా ఏరువారిచెట్లలో ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయిని అట; పేరు శ్రీమతి డి. దేవమ్మ.

మోసపోయినవారు - కనిగిరి హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు హిందీ పండితుడుగా పని చేస్తుంది, ఇప్పుడు సైదాపురంకు బదలి కాబడిన శ్రీ డి. కృష్ణమూర్తి. ఈ దీటి వ్యవహారం 1966 సంవత్సరానికి సంబంధించింది. ఇందులో 14 మంది నమ్మకం; దీటిమొత్తం రూ. 350 లు. పాపం నెలకు రూ. 25 ల వంతున కట్టాడట; సైదాపురం పోయినవారితో కూడా కట్టాడట. అందు వరకు పాడుకోలేదట. వీరినెలానెల రెక్క వరకు క్రమంతువుకుండా సైదాపురంకు వ్రాసేదట. అందున డబ్బు వంపలేదట. వ్రాయంగా వ్రాయంగా ఒక్కసారి మాత్రం రూ. 100 లు వంపించటం. అంత! అల స్యంగానైనా ఇవాటిని వ్యాప్తుంది. కృష్ణ మూర్తిగారు అమె వ్రాసిన రెండుపుత్రులూ కూడా ఈ వార్తతో బాటు పంపారు; 1969 జనవరి 2 తేదీ వ్రాసిన పుత్రరంకూడా అందులో ఒకటి. కాను డబ్బు చెల్లించక పోవడానికి వీటితో కారణాలు వ్యాప్తుంది; —కొరవ 12 వ పేజీలో

ఒక రిడి పాదయాత్ర - ఇంకొక రిడి కారుయాత్ర - అందరిదీ పంచాయతీయాత్రే!

శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డిగారి పాదయాత్ర కొనసాగుతూనే వున్నట్లుంది; బడవ మట్టంగా కోట నమిలిలో జరిగింది. మరో ప్రక్కజిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మేన కూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు అవర్గ ముఖ్యులతో కారుయాత్ర సాగిస్తున్నారు. అది గాంధీ యాత్రాకాదు, ఇది కాంగ్రెస్ యాత్రాకాదు; రెండూ వందాయటి ఎన్నికల రాజకీయ యాత్రలు మాత్రమే! అందు వల్ల ఆ పాదయాత్రను, ఈ కారుయాత్రను మనం వందాయటి యాత్రలుకొందనే పరిగ జించడం వదిలివేసి వుంటుంది.

పాదయాత్రలో ఆ పాత చంద్యశేఖర రెడ్డి వగైరలేకాని; కారు యాత్రలో మాత్రం మంత్రి చెండు రామా నాయుడు, పార్లమెంటు సభ్యుడు రేబాల దశరథరావురెడ్డి, రాష్ట్రకాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిగా కార్యదర్శి డి. సి. కొండయ, శాసనసభ్యులు, రేబాల దశయంతిదేవి, కోరాంత్రిన దిన్నయ్య వగైరాలంతా వున్నారు. మొత్తానికి రసవత్తరంగానే వున్నాయి రెండు యాత్రలూ! ఈ రెండు యాత్రలను గూర్చి మాట్లాడిన వార్తలను సంక్షిప్తంగా దిగువ ఇస్తున్నాము -

కోట నమిలిలో సంజీవరెడ్డిగారి పాద యాత్ర 10, 11 తేదీలలో జరిగింది. ముఖ్యాలపాడు, నాందారమ్మపేట, పాలి చర్లవారిపాలెం, పిడతలపూడి, చేడిమాల, తిక్కనరం, కలువకొండ, ఉడతావారి పాలెం, వడ్డిబండిగల్, వల్లిపేడు, వల్లూరు, బిల్లవోలు, దింతవరం, రామారెడ్డిపాలెం, అంకులపాటూరు గ్రామాలను చూడారు. రెండురోజుల్లో 28 మైళ్ళు నడిచారు. ప్రతి గ్రామంలో నరలు, నందమలు దండిగానే వుండినాయి; వల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి రాజ్యంకాబట్టి కోర్కెల బాదికాబాడా పెద్దదిగానే వుండినది. ఆ వివరాలన్నీ ఇవ్వాలంటే ఈ రెండురోజుల యాత్రకే ఈ ఎన్నెందుపేటి పత్రిక సరిపోతుంది. అందువల్ల విశేషాలతో ముగిస్తాము -

పాదయాత్రకు 'వచ్చశ్రీ' శ్రీ నేడురు మల్లికార్జునారెడ్డిగారు ముఖ్యాలపాడులో ప్రార్థనతోత్సవం జరిపారు. పాద యాత్రకు ప్రార్థనతోత్సవమంటే నాశేమి అర్ధంకాలేదు. ముద్ద ముద్దకు దిన్నిలా అన్నట్లు తడవతడవ ప్రార్థనతోత్సవ మొడుకో అవలె అర్ధంకాలేదు. ఈ అధిక వ్యయంగం మనకెందుకు; బాలకృష్ణారెడ్డిగారు ప్రార్థనతోత్సవం చేశారు!

అయినా నరల్లో నాయకుల వ్యసంగాలను వడకడితే శేలిక సారాంశాలు -

"జిల్లాపరిషత్ ఛేర్మణిగా శ్రీ చంద్య శేఖరరెడ్డిగారు ఎన్నికకాగలరు. అందరూ వారికి సహకారాన్ని అందజేయాలి. కోట నమిలి అధ్యక్షుడుగా శ్రీ శ్రీనివాసులరెడ్డి ఎక్కడకాగలరు" - సంజీవరెడ్డిగారి మాటలివి.

ఇక చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు: జిల్లాలో పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు లేనిలోటు ఇప్పుడు తెలుస్తున్నది. రాష్ట్రస్థాయిలో జిల్లాకు ప్రాతినిధ్యం వహించి కృషిచేయగల సమర్థుడైన నాయకుడు లేనిలోటును శ్రీ సంజీవరెడ్డి తీర్చగలరు.

నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి: వల్లిపేడు పంచంగున్నీము, ముట్టంబాక కాల్య మంతారు అయినప్పటికీ స్థానిక శాసన సభ్యుడుగా (అంటే వేమారెడ్డి రామచంద్రా

రెడ్డి అన్నమాట -నం.) స్టేబు తెప్పించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అడ్డుతగులు తున్నాడు. స్టేబు తేవడమే ఈ శాసనసభ్యుని పనిగా వున్నట్లుంది.

నేడుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి: సంజీవరెడ్డి మంత్రికాగలరు.

-ఇది ఆ ప్రసంగాల సారాంశం. సంజీవరెడ్డిగారికి గూర్చి చంద్యశేఖరరెడ్డిగారి మాటలు శేఖరరెడ్డిగారి వుంటున్నవి కాదు; సంజీవరెడ్డిగారు మాత్రం ఒక కొత్త విషయాన్నే ప్రకటించారు -

డి. ప. ఛేర్మణి మల్లికార్జునా చంద్యశేఖరరెడ్డిగారేనని. ఇది ఆ వర్గం వైఖరికి సూచన. ఇంకోవిశేషం బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అశ్రీరాదం. ఈ పాదయాత్రలో ఇంత కంటే విశేషాలేమిలేవు.

ఇక ఇవతల వర్గంలో మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు పాదయాత్రకాదు కాని, వందాయటి యాత్రమాత్రం ప్రారంభించినట్లే వున్నారు. వీరియాత్ర కారులో జి.గినా, పి. విధుమైన ఆదం ఇర మూ వున్నట్లులేదు. ఎక్కడో ఒకటి రెండు బోళ్ళకప్పు నరలు గిరలులేదు, స్వాగతాలు సత్కారాలలేదు, తప్పేట్లు కాకాలేదు - అంతా చల్లగాజరిగిన యాత్రావుంది.

-జి. ప.ను చంద్రశేఖరరెడ్డికి ఇస్తున్నాడు శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి

-పి.సి. స్థానాన్ని సంజీవరెడ్డికి సమర్పిస్తున్నాడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి

-పేర్లు ప్రకటనలు లేకుండా ప్రచారం ప్రారంభించారు ఇంకోవర్గీయులు!

ఆర్. డి. ఆర్., వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, పెళ్ళ కూరు రామచంద్రారెడ్డి వగైరవగైరాలతో బాల నమిలిలో, బాలగ్రామాలు చూడినట్లు న్నాడు - నందడిలేకుండా! ఈ వార్తలో మాత్రం రెండుబోట్ల మంత్రి శ్రీ చెండు రామానాయుడుగారి కోసంగా నరలు జరిగాయి. మంగళవారం సాయంత్రం నెల్లూరు తాలూకా కలివెలపాలెంలో, బడ వారం సాయంత్రం కోవూరు తాలూకా వచ్చేరులో.

కలివెలపాలెం నరలు బాల మంచి వచ్చారు. నరల్లో గ్రామస్తులంతమీదో, బయటనుండి వచ్చిన గోపాలకృష్ణారెడ్డి బృందంవారు అంతమంది వుండినారా అని పిందింది. వెంకటగిరి ఓరేవల్లి వెంకట సుబ్బయ్య, గూడూరు కుమారస్వామిరెడ్డి, వెంకటాచలం కె. రామిరెడ్డి, మెట్టా రాజ గోపాలరెడ్డి వగైరా వగైరాలంతా అద సంగా వచ్చినవారు. ఇక మామూలు బృందం మీద తెలుసు.

పోతల వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు అవ్వ వధిగా నరలు ఏర్పాటు చేశారు. మంత్రి గారి బృందం వచ్చి రావడంతోనే నేడుగా అయిన వ్యక్తికే చెండురామరెడ్డి ఇంటికి 'డి' కి పోయారు. ఇది ఈ వర్గంవారిలో -కొరవ 11 వ పేజీలో

* మున్సిపాలిటీ-సినిమా బ్యానర్లు, బంకులు ** చాపూ గడ్డలనుండి 'గ్లాకోజ్' - అరటి, తాటి, కలబందనుండి "సెల్యులోజ్" *** వక్కల తాసిల్దారు మరణం - *** సాహిత్యమూ - అద్దూ.....

సినిమా పోస్టర్లపై మన త వహించిన మన నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారు వమూలు చేస్తున్న 'వన్సులబండారం' గూర్చి గత వారం కొంత చదివారు. ఈవారం నెల్లూరు సినిమా థియేటర్ వాళ్ళు వివిధ రోడ్ల అంక్షన్ లలో పేర్లెత్తడానికనులంక ప్రమాణాల్లో సినిమాల అడ్డర్లుకామెంట్ బ్యానర్లు - బోర్డులు కట్టించుకుంటూ మన మనక వహించిన నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారు వమూలుచేస్తున్న వన్సుల మొత్తాల్లో సెకం దారి బోర్డులు కనపడుతున్నాయి. దాని లాలు కావాలా? మొన్న జరిగిన కోస్పర్ సమావేశంలో ఛేర్మణిగారిద్దిన రెక్కలే పరిశీలించిరాలు.

సినిమా పోస్టర్లు రూ. ప్రె. 1) వెంకటేశ్వరరాజ్ 90-00 2) రిలామహల్ 75-00 3) శేషమహల్ 20-00 4) రంగమహల్ 20-00 5) వినాయక - 6) శ్రీరామ్ - 7) కనకమహల్ - 8) విజయలక్ష్మి 27-00 9) విజయమహల్ 54-00 10) కొత్తహల్ - నెల్లూరులో వున్న సినిమాపోస్టర్ల సంఖ్య మొత్తం వదలొండు. మరి మున్సిపాలిటీవారు -కొరవ 11 వ పేజీలో

సూళ్ళూరు పేట గ్రామ పంచాయతీ - నెల్లూరుజిల్లా
తెండ్రు నోటీసు
 ★ ★ ★ ★ ★

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతీవారి యొక్క 24-2-69 తేదిన మద్యాహ్నము 3-30 గంటల లోపల కోరడమైనది. తెండ్రుదారులు నిర్ణీత డిపాజిట్ను చెల్లించి, తెండ్రును దాఖలు చేసుకొనవలయును. నదరు తెండ్రు, తెండ్రు దారుల న ముక్తమున అదేరోజు సాయంత్రము 4 గంటలకు యొక్క 24 నంతకము చేసినవారిచేగాని - వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని తెయన బడును. దుగిరిన వివరములు అఫీసు పనివేయవేళలో తెలుసుకోవలెను.

వ. న.	పని వివరము	ఎస్టేమేటు మొత్తము	కట్టవలసిన డిపాజిట్టు
(1)	యానాదికాలినుండి రైల్వేగేటువరకు కారురోడ్డు వేయుట.	రూ. 8000/-	రూ. 150/-
(2)	ఇస్టాండు కాఫీహోటలుకు [డి] వైపున పెడ మరయు తలుపులు నిర్మించుట.	రూ. 1000/-	రూ. 50/-
(3)	ఇస్టాండువ్యక్తమున్న క్లిస్టియన్ పాలెం బావిదగ్గర రూము నిర్మించుట మరియు ఇస్టాండు కాఫీహోటల్ లో మన్న చార్జ్ వవర్ మోటార్లను రూము యందు అమర్చుట.	రూ. 2000/-	రూ. 100/-
(4)	అరుంధతివాడలో రోడ్డువేయుట.	రూ. 1600/-	రూ. 80/-

-ఎన్. మస్తాఫా - స్పెషల్ అఫీసరు.

నెల్లూరు నాటక కలహాసం

నాయుడుగారు

మంత్రి శ్రీ వెంకటాచార్యులుగారు తిరువనంతకల్ శ్రీ నిలం సంజీవరెడ్డిగారి బహుదర పెండ్లికి హాజరై, 10 తేదీ నెల్లూరుకు వచ్చి 13 తేదీ వరకు టి. వి. లో మకాంవేసి, కావలిమీదుగా హైదరాబాదు పోయారు.

బస్సుల గలభా

కొత్తూరు, కొత్త టి. వి. లు పాత బస్సులను అమ్మి తిరువనంతకల్ లోనికి తరలించి నట్లుంది. టి. వి. ఆర్. టి. టి. గారి మీద ఆగమనాది పోతున్నారు. మరికొందరు యజమానులు తక్కిన వైఖరి అవలంబిస్తున్నారు. ఈ గొడవను గూర్చి తర్వాత పరిశీలింపాం.

దొంగనోట్లు వ్యక్తి అరెస్టు

జి.దంకి సుబ్బారావురెడ్డి అనే వ్యక్తిని టి. వి. ల దొంగనోట్లతో అంగోలు పోలీస్ అరెస్టు చేసిందట. వివరాలు తెలియదు.

మరో మానవస్తంధావా

డి. ఎన్. వి. శ్రీ రామచంద్రారావుగారు

ప్రభుత్వ సమితి పొంది 'నెల్లూరు నగరా' మీద మానవస్తంధావా చేయగా తీర్మానాన్ని గాంధీజీగారు విచారణ జరుగుతున్నది.

దినపత్రము: నెల్లూరు సుబ్బారావుగారు చేసిన మానవస్తంధావాలో నెల్లూరు నగరా సంపాదకుడు, ప్రింకురు, రచయితలకు సంబంధించి విధించబడిన జరిమానాలు, శిక్షల వార్తలో ఒక దినపు పాఠపాటుందని ఎ. రై. మా. పా. రు. అది తేవయ్యగారికి విధించబడిన జరిమానా రూ. 500 లు కాదు; రూ. 1000 లనేది ఒక నవరణ. మరోనవరణ - అదీ తేవయ్యగారు 60 ఏళ్ళ వయస్సుకు కాబట్టి, శిక్ష లేకుండా జరిమానా విధిస్తున్నామని తీర్పులో వుండవలసిందిగా కోరారు.

ఇంతకూ మీకి విధించబడిన శిక్షలు, జరిమానాలు అప్పీలులో అమలుజరగకుండా తాత్కాలికంగా నిలబడినవి.

సేవకు గుర్తింపేదీ?

వరిమళ అని బుద్ధి నమితిలో ముఖ్య సేవికగా పనిచేసింది. ఆమెకు సేవావస్త్రాలు

విడి అనడం పొగడ్తకాదు మహిళాసంఘం అనుచైతన్యవంశంగా పనిచేయించడంలో, ఇతర కార్యకలాపాలలో ఆమె ఎంతో విలువనీసేవచేసింది. కానుక, తన పేరు వెలుగులోకి రావడం ఇష్టపడలేదు. ఏదైనా వార్తలోకాదా తనపేరు ప్రకటించడం ఆమెకిష్టమండలేదు. కరీఫీని ఇద్దరు కడుతుంది. అతి నిరాడంబరంగా వుంటుంది. అటునంటి దిక్కుతుంగల, సేవాని లావగల అధికారిని అక్కడనుండిమార్చి దిల్లీకావాలంటే చేశారు. అక్కడ వుండ నివ్వకుండా రివర్సుచేసి నిద్రపురంకువేశారు; వారం రోజులలో అది రద్దుచేసి పొడల కూరులో నియమించారు. సేవ చేయడంకు తన్నువార్తకు ఏదో తెలుసా ఒకటే. కాని మన ప్రభుత్వంలో సేవకు అందించేగర్తించు ఇదేనా అనిపిస్తుంది.

'పద్మశ్రీ' కి సన్మానం

"పద్మశ్రీ" గౌరవపాత్రుడైన శ్రీ బాల కృష్ణారెడ్డిగారికి రివర్బుక్ డిప్లొమానుండి సన్మానవరంవరకు జరుగుతున్నావు. ఇందులో విద్యానగర్ రోటరీ సన్మానం తలచుకుంటుంది. ఈ సభల వివరాలు ప్రత్యేకంగా మరువారం.

భీమేశ్వర క్షేత్రంలో

రైతు సదస్సు

అభ్యుదయ రైతుసంఘం అధ్యక్షాన, విద్యానగర్ (వాకాడు) సమీపంలోని

భీమేశ్వర వ్యవసాయ క్షేత్రంలో 23-2-69 తేదీ ఉదయం రైతు సదస్సు జరుగుతుంది. వ్యవసాయకాల బాయింట్ రైల్వేకు శ్రీ బాసిం ఆదేశం, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధనా రైల్వేకు శ్రీనివాస. కృష్ణమూర్తి గారలు అధిక దిగుబడిచ్చు వరి వంగడా అను గూర్చి వ్యవస్థిస్తారు. రైతు సంఘ సభ్యులు, చక్కాచావంతులైన రైతులు పాల్గొని చాలా వి అభ్యుత్సాహం, కార్యదర్శులు అవ్వొస్తున్నారు. శ్రీ నేదురుమల్లి బాల కృష్ణారెడ్డిగారు రైతు ప్రతినిధులకు లోబస వసతులను సమహులుస్తున్నారు.

భీమేశ్వర క్షేత్రంలో ఐ. ఆర్. 8, మాంస, తదితర పైర్లు కన్నుల వండువుగా వున్నాయి సదస్సుకు విచ్చేసే రైతులకు ఇదిమాటే అవకాశంకాదా వుంటుంది.

సన్మానం

జ్యోతిషసాముదిగ్గజ శ్రీ సాకులూరు నరసింహారావుగారికి జీవీవల నెల్లూరు వండోఫీసు భవనంలో జరిగిన సభలో ఇంగారు వతకము, గౌలసు, రూ. 116 లు, దుక్కావలతో మనమైన సన్మానం జరిగింది. శ్రీయుతులు మరువూరు కోదండ రామరెడ్డి షేక్ దావూద్ కలి, కోటసుబ్రహ్మణ్యరాత్రి వ్యభిక్షులు నరసింహారావు గారి శాస్త్ర వైద్యవిగ్నగూర్చి వున్న సందర్భంగా, దాక్షుడే. ఈశ్వరయ్య అధ్యక్ష వహించారు.

మరణం

స్వర్ణియ అసం వద్యవాతరెడ్డిగారి భర్త వట్టి శ్రీమతి లక్ష్మీనరసమ్మ 8 తేదీ హైదరాబాదులో మరణించింది. ఆమె కొంతకాలంగా క్యాన్సర్ వ్యాధిగ్రస్తురై వుండినది. ఈ దిగుబడినే వద్యవాతరెడ్డి గారు రెండునెలల క్రితం హఠాత్తుగా మరణించారు. భర్త అంత్యక్రియలు జరిగిన దోటనే బార్ల అంత్యక్రియలుకాదా జరిగాయి. నడిపులుగనేకాదు, దిగజక్తిపులుగాకూడా వారు సహభర్తరుడారులే అయ్యారు.

దారుణహత్య

కడవ శంకరయ్య అనే పులివాసి, తన కార్య గోదండమ్మను నెల్లూరుకు తీసుకవచ్చి, నినిమాడుచి, పెన్నలోకి తీసుకపోయి చంపి పోలేసి పోయాడట. అతనియొక్క వయస్సు 14 ఏళ్ళు. పెండ్రయి నాలుగుమాసాలైనట్లు. ఆమె కీలం పట్ల అనుమానంతో ఈ ప్రాకారానికి గురికాడట. శంకరయ్యను పోలీస్ అరెస్టుచేసింది. పోసుపోసు మానవులు దానవురైపోతున్నారు!

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు (పాతవి)	685-00
,, (కొత్తవి)	500-00
డి. వి. 24	580-00
మిగిలిన అర్బురకాల దాన్లు	500-00
బొప్పలు 100 కె. డి.	65-00
నల్ల	70-00
పైడి నల్ల	68-50
రాగులు	56-00
ఉపలలు	65-00

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శంకరరాగారి విభిన్న పర్యటన కార్యక్రమం -
15 తేదీ గుడూరు, 16 గుడూరు నుండి సూర్యాపేట, 17 నెల్లూరుకు తిరిగి రాక, 18 నెల్లూరు, 19 అక్కూరు - రావురు, 20 వెంకటగిరి - నెల్లూరు, 21 నెల్లూరు ఆర్. టి. ఎ. మీటింగు, 22 ఆర్. టి. ఎ. మీటింగు, 23 నెల్లూరు, 24 కందుకూరు, 25 కగిరి, 26 కగిరి నుండి నెల్లూరు, 27 నెల్లూరు - తిర్లూ అది వృద్ధిచంపు సమావేశం, 28 నెల్లూరు.

THE NELLORE DISTRICT

SPORTS AND GAMES MEET

NOTICE

It is proposed to conduct the District Sports and Games Meet to Olympic and other popular games by the Nellore District Sports and Games Association, Nellore from 6-3-1969. Intending teames and individuals are requested to send their entries to the Secretary, District Sports and Games Meet, Nellore (District Educational Officer, Nellore) on or before 22-2-1969 which is the last date for receipt of entries.

This year the Boys teams have been deleted.

GAMES

1. Hockey
2. Foot Ball
3. Volley-ball
4. Basket-ball
5. Ball Badminton
6. Kabbadi
7. Table-Tennis
8. Tennis
9. 22 Bore Rifle Shooting for all.
10. Soft Ball
11. Cricket

SPORTS EVENTS

- MEN**
1. 100 Meters run
 2. 500 Mts. run
 3. 400 Mts. run
 4. 800 Mts. run
 5. 1500 Mts. run
 6. 5000 Mts. run
 7. 10000 Mts. run
 8. 110 Mts. Hurdles
 9. 400 Mts. Hurdles
 10. High Jump
 11. Broad Jump
 12. Triple Jump
 13. Pole Vault
 14. Shot-Put
 15. Javelin Throw
 16. Discus Throw
 17. 4 X 400 Mts. Relay
 18. 4 X 100 Mts. Relay
 19. Weight lifting

FOR WOMEN (No age restriction):

- GAMES:** 1. Throw Ball, 2. Ball-Badminton 3. Table Tennis 4. Tennikoit doubles or Ring-Tennis

- SPORTS:** 1. 100 Meters run 2. 200 Meters run 3. 400 Meters run 4. 80 Meters Hurdles 5. High Jump 6. Broad Jump 7. Shot-Put 8. Javelin Throw 9. Discus Throw 10. 4 X 100 Meters Relay.

Entrance Fee will be charged For:

- a) Games Rs. 4/- for each Game

- b) Sports Rs. 0-50 for each sports event
c) Tennis Rs. 6/- for singles
Rs. 12/- for Doubles
d) Cricket Rs. 25/-

Names of players competing in Games and Sports counter signed by the Heads of Department of institution or organisation and the entrance fees should reach the Treasurer (The District Educational Officer, Nellore) on or before 22-2-69. Entries received after that date will not be considered.

The entries for Tennis will be accepted conditionally subject to availability of Tennis Balls.

Draws will be drawn on 23-2-69 at the office of the District Educational Officer, Nellore, at 2-00 p.m. Representatives may be present.

BYE LAWS

1. **ELIGIBILITY:** All boanafide citizens of Nellore Dt. are eligible. A native of the District should have put in six months residence immediately preceding the commencement of the sports and that this condition is not operative in case of Government Servants who are working in this District.
2. **GAMES:** No competition shall be held unless atleast 4 times enter for the game concerned. The tournament shall be conducted on the knock out basis.
3. **PROTECTS.** The decision of all the referees and officials on all points connected with the games and athletics shall be final without appeal. On all disputed questions of law, an appeal any be made in writing to the. Protect Committee which shall be nominated by the Executive and the decicion shall be final; such appeal shall be preferred by the Captain orally on the spot to the referee or official as the case may be and later by the Manager of the Team in writing within two hours of the conclusion of the game or event. Such written protect should be accompanied by a fee of Rs 5-00 which shall be refunded only in case the protect is upheld.

N. Basavaraju M.A., B.ED.,
Secretary,
The Nellore Dt. Sports & Games
Association and D. E. O. NELLORE.

S. R. Sankaran I.A.S.
President
The Nellore Dt. Sports and
Games Association and
Collector, NELLORE.

Choose from the wide range of wellknown

STANDARD TRANSISTORS

SR-P 272
7 TRANSISTORS
2 BANDS

SR-P 443
6 TRANSISTORS
1 BAND

SR-M 525
6 TRANSISTORS
2 BANDS

SR-Q 810
1 TRANSISTORS
3 BANDS

SR-M 524
6 TRANSISTORS
2 BANDS

SR-P 422
MEDIUM WAVE

Sole Distributors for the entire
Nellore District
REDDY & REDDY
Phone: 666.

స్వంత విద్యయితే ఎక్కువేమిటి?

వరప్రక విశ్వానాథుడు, పే మా లి మా నాలు వుండాలేకని, స్వంత విద్యయినందు వల్ల ఎక్కువలేదని శ్రీ పొణకా పిద్మిరెడ్డి గారు నిరూపించివేశారు.

నాలుగేళ్ళ పనికంటేగా ఒక అమ్మాయి వాళ్ళ యింటికి వచ్చింది. ఆ పాప కుల గోత్రాలు, స్థితిగతులు వారికి తెలియదు. వాళ్ళు విద్యలో ఒక విద్యగా పెరిగింది. ఇంటి లోని అందరినీ తలలోని నాలుకగా, కంటికి రెప్పగా మెలిగింది. వారిని తల్లిదండ్రు లనుకుంది; వారి విద్యనే అన్నదమ్ములుగా అక్కచెల్లెళ్ళుగా భావించింది. వారి ఇండువు లను తన ఇండువులనుకుంది, వారి శ్రేయోలి లామలను తన శ్రేయోలిలావు లనుకుంది. వారిని నర్తనం అనుకుంది; వారి వాళ్ళ ల్యాంకి పొత్రమైంది. ఆ ఇంట్లో ఒక ప్రధాన నర్తకరాలయింది. ఆ పాప ముప్పై ఏళ్ళ యువతి అయింది. పిద్మిరెడ్డి గారు ఆ యువతికి తగినవర జ్ఞ అన్వేషించి

వేలుస్వామి - సుశీల

మొన్న 7 తేదీ వుదయం నెల్లూరు లో వివాహం జరిపారు.

ఆ అమ్మాయి పేరు సుశీల. పార్వతీ నామ రేమురాలి పిండుకుంది. వరుడు, నార్త ఆర్కాట్ జిల్లా అంబూరువాని శ్రీ ఎ. వేలు స్వామి. వీరే వర్కుపాపు పెట్టుకొని స్వతంత్రంగా తీవనం సాగిస్తున్నవ్వల్లి. వీరి వివాహం శ్రీ కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయంలో జరిగింది. పిద్మిరెడ్డిగారి ఇండు మిక్కుండరూ, ఒక్క రూ తన్ను కుండా, వివాహానికి వోరై దంపతులను అభివర్ణించారు.

శ్రీ పిద్మిరెడ్డి దంపతులు అమ్మాయికి రెండు మూడువేల రూపాయల నగలు పెట్టారు; మంచి గుడ్డగోడి కొనిపెట్టారు. తామే కన్యాదాకరై, వివాహాన్ని లక్షణంగా జరిపించారు; తమ తాత లోనే ఉంపు వూడయితే అమ్మాయిని అక్కరెంటికి సాగనంపారు. పెళ్ళి పిర్వాట్లు చూచినా, విందు గిండులను చూచినా, పెళ్ళివచ్చిన అచూకులను చూచినా, ఆ అమ్మాయి తనను చూచినా పిద్మిరెడ్డిగారి స్వంతవిద్య పెండ్లి అనుకోవలసిందేకని, తమ పోషణ లో వుండిన ఒక వరాయిపిల్ల పెండ్లి అనుకో వడానికి వీలులేదు. పిద్మిరెడ్డిగారి అహ్వన పత్రికచూచి దాలమంది ఆయన కుమార్తె నివాసామీ నడుచున్నారు. ఇద్దరు ముగ్గురు

మమ్ములను అదగడంకూడా జరిగింది; అంతమూ కనవడలేదు, అమ్మాయి తలో లోటులేదు- మరి ఆ చూతులకు అది వరాయివారి పెండ్లి అని ఎట్లా తెలుస్తుంది? అందుకే వాళ్ళ పెండ్లింది- స్వంత విద్య అయిన తర్వాత ఎక్కువేమిటి అని.

సోషలిజం సోషలిజం అంటారు. ఇంత కంటే సోషలిజం ఏముంది? త్యాగ మయము, అధిర్భయమైన కుటుంబం పొణకావారిది. అర్థికంగా అనాటి టెన్సె త్వపుస్థితి కాకపోయినా, అనాటి త్యాగా దాత్యాను కిందికూడా ఈ కుటుంబం లోల్పడం ఈ వివాహం దాటింది. స్వర్గ వానిని అయిన శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మ మొన్న ఎంత వరమానంద భరితురై వుంటుందో గదా!

రమణారెడ్డిగారి కుమార్తె వివాహం

వృత్తిరీత్యానేకాక, నిత్య జీవితంలో కూడా న్యాయవాది శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి తన తనయ సాభాగ్యవతి సుగుణ; తోపూరు శ్రీ శేఖర్ మస్తాకారెడ్డి కుమారుడు, వైద్యశాస్త్ర పట్టభద్రుడు, బుద్ధిమంతుడైన యువకుడు శ్రీ రఘురామరెడ్డి ఎం. డి., వి. ఎస్. కు ఇద్దరి 7 తేదీ మధ్యాహ్నం శ్రీ పాండురంగ అన్నదాన సమాజంలో వివాహం జరిపారు. అదంబరమంతా అచూకులంతా కనవడింది; క్యాలిటి, క్యాపిటికూడా వుండినాయి.

ఎం. ఎల్. వి. పరిణయం

తిరుపతి స్వతంత్రపార్టీ ఎం. ఎల్. వి. శ్రీ అగరాల ఈశ్వరరెడ్డి (ఎం. ఎ. వి. ఎల్.) కు; మైకా నంపన్నుడు, నవాకారుడు శ్రీ వల్లభరెడ్డి సుబ్బారామరెడ్డిగారి సోదరి; ఎం. డి. వట్టభద్రురాలు, కాకినాడలో డాక్టరు గా వనిజేస్తున్న రమణమ్మకు 7 తేదీ శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహమహోత్సవం జరిగింది.

ఈశ్వరరెడ్డిగారికి ఇది రెండవ పెండ్లి; తొలిభార్య అకాల మృత్యువు పాలైంది. వయస్సు లో కూడా శేదావుండవచ్చు. అయితే వూడయాల కలిసిన పెండ్లి ఇది. రెండుజిల్లాల అచూకులు కలిసేవరకు, అంతపెద్ద విద్యాలయ అవరణమే దిన్నదై పోయినట్లు పెండ్లింది.

గూడూరు పెండ్లి

గూడూరు 'సిటీ మెడికల్స్' స్వంత దారు, నవాదయ్యుడైన మిక్కుడు, జగ మెరిగిన గూడూరు రిపోర్టరు శ్రీ జి. వి. రమణయ్య కళ్యాణదర్ అయిన శ్రీ అవుల కొండయ్య కుమార్తె సాభాగ్యవతి స్వర్ణలతకు; శ్రీ నాగిరెడ్డి సుబ్బారామయ్యగారి కుమారుడు, ఇంజనీరింగు పట్టభద్రుడు శ్రీ సు. అహ్వణ్యం కు (వి. ఇ-ఎల్. టి. కల్) 7 తేదీ సుందరమూలలో వివాహం సుఖోప శంగా జరిగింది. మంచి గేదరింగు

త్యాంపుక్కర్ల కళ్యాణం

జి. వ. చేర్మకా త్యాంపుక్కర్ల జి. నదా శివయ్య అవివాహితుడని పెండ్లి పిలుపు వచ్చేవరకు నాకు తెలియదు. నవాశివం సొమ్ముడు; చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి త్యాంపుక్కర్ల కాబట్టి నేర్పు, ఓర్పుకూడా కలిగిన వాడు. ఆ నవాశివయ్యకు దిత్తూరు జిల్లా నరసింగపూరు నడ పోస్టుచాన్సు శ్రీ పి. శివయ్యరెడ్డి కుమార్తె సాభాగ్యవతి రాణికో 7 తేదీ దండగిరి సమీపపు మంగాపురంలో మేరేటి జరిగింది. నెల్లూరు జి. వ. అంకా తరలిపోయినట్లుంది. పెండ్లి అయింది కాబట్టి వ్యమోచకాన్ని కాస్త వగి తక్కు వుండే నీటుకు వంపడం మంచిది. చేర్మక గారికి మనం చెప్పవలసిన అవసరంలేదు.

వేణుగోపాలరెడ్డి- సుబ్బరత్నమ్మ

నరదా అయిన స్నేహితుడు, 'సుందర తవళా' సుమరిదితుడు నల్లయ గడ్డం సుందరరామరెడ్డి కుమారుడు; అంకే మాటి మందాకిరి శీలపానీయాల దాత, బాలాజీ దిబ్బంపేడియడైన శ్రీ జి. కృష్ణారెడ్డి అన్నకుమారుడు; రావూరు సమితి వశువయ్య రివైజువారి, శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డికి; శ్రీ ఇస్పా సుబ్బరామరెడ్డి కుమార్తె సాభాగ్యవతి సుబ్బరత్నమ్మకు 9 తేదీ ఉప్పుకూడలో వివాహం జరిగింది. వేణుగోపాలరెడ్డి అద్యాత్మగా 8 తేదీ రాత్రి తన ఇంటికి విందుజేశాడు.

మామిడిపూడివారి వివాహం

అదార్య శ్రేష్టులు శ్రీ మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు ఎన్నో వున్నతమైన విలువలకు సంకేతంగా యీ నాటికి గెల్చి వున్నారు. కుటుంబాయిత్రణకు వాడగని విద్యా కుటుంబం శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారిది. వారి కుమారులు, కుమార్తెలు, మనుమలు, మనుమరాళ్ళు, మునుమలు, మునుమరాళ్ళు-వీళ్ళంతాకలిపి ఎట్టలేదన్నా కనీసం 200 మందికి తక్కువ కాదనుకుంటాను. అందరూ వున్నతవిద్యా గరిష్ఠత, వున్నతోద్యోగాల్లో వుంటున్న వారే. విద్యాసౌరభం విరజిమ్ముతూ వుంటుండే కుటుంబం. వెంకటరంగయ్యగారి కుటుంబసభ్యులంతా ఎప్పుడైనా గ్రూపుపోటో తీసుకోవాలంటే చూమూలు తెమరాలు చాలాయో అస్తుంటుంది.

వెంకటరంగయ్యగారి మనుమరాలు (అంకే కుమారుని కుమార్తె-అంకే వోకవ్వడు వి. ఆర్. కాలేటి తెమిస్త్రి లెక్కరకుమార్తె, ఇప్పుడు రాజేంద్ర నగర్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో రసాయనశాస్త్ర అధ్యాపకులుగా వుంటున్న మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి కుమార్తె) కస్తూరికి-అనంతపురం సింగరాజు అదిశేషయ్యగారి కుమారులు, అంధ్ర విద్యుచ్ఛక్తిశాఖలో అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా వుంటున్న ఎస్. వ్యభాకరకాగారికి మొన్న 31 తేదీ సికిందరాబాద్ మారేడు వల్లి మున్సిపల్ కమ్యూనిటీ హాల్ లో వైభవంగా

వివాహం జరిగింది. ఎక్కసాకుల వివాహం

మన వుచ్చువల్లి సుందరయ్య, శి. శి. డాక్టరు రామచంద్రారెడ్డిగారి సోదరి- ఈశమ్మక్కల రామచంద్రారెడ్డిగారి మూడో కుమార్తె (వీరి కుమారులు, కుమార్తెలు అందరూ విద్యాధిభిలే) డాక్టరు కుముదవల్లి (డాక్టరంకే ఎం. డి. వి. ఎస్. డాక్టరుగాడు- ఎం. ఎస్. సి. పి. డి.) లండనులో తన అక్క మామగారల డాక్టర్ కృపామయి- వీరారెడ్డికోవంటూ లండన్ విశ్వవిద్యాలయంలో పబ్లిక్ హెల్త్ వుండి- పక్షంకోటాని శ్రీతం నెల్లూరు వచ్చింది. ఈమె వరువు.

డాక్టరు సి. రఘురామరెడ్డి - శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డిగారి తనయ సాభాగ్యవతి సుగుణ.

తిరుపతి ఎం. ఎల్. వి. శ్రీ ఈశ్వరరెడ్డి; డాక్టరు రమణమ్మ

వరుడు- రామచంద్రుని వానవ్యయ్య, మోడం రామరెడ్డి కుమారుడు, వజ్రకరాల లోపు సామాన్య కుటుంబంలో జన్మించినా కష్టపడి విద్యాగర్భిమైన శ్రమతో అమెరికాలో అగ్రికల్చర్ విశ్వవిద్యలో విద్యార్జితుడై వున్నా వీరే వుద్యోగంలో వుంటున్న డాక్టర్ నరహరి రెడ్డి. వీరూ పదిరోజుల శ్రీతం నెల్లూరు వచ్చారు.

ఇద్దరికి వారంరోజుల శ్రీతం నెల్లూరులో పెండ్లిజరిగింది. ఈ రోజు వరుడు అమెరికాకు వయనమైవెళ్ళాడు. వరువు లండన్ వెళ్ళి అక్కడనుండి తర్రదగ్గరకు వెళ్తుంది. ఇది కృష్ణపాకుల వివాహం మొత్తానికి.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

రాష్ట్రం యదొక్కటిగానే కనవచ్చుంది. అక్కడ వివిధపార్టీల బలాబలానికి:

కాంగ్రెస్-	208
వరజేసింగ్ గారి భారతీయ క్రాంతిదళం	98
జననంమ్-	48
నం. సో. పా.-	38
కమ్యూనిస్టులు	5
ప్ర. సో. పా.-	3
ఇతరు-	25

గత జనరల్ ఎన్నికల్లో 199 స్థానాలు గెల్చుకున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడు 208 దాకా బలపడింది. ఇంకా అమిగిరిన బదు స్థానాలు కాంగ్రెస్ దక్కించుకున్నా వోక వోటు మిశ్రాపియినారాదు- సి. వి. గుప్తా గారు రెండుదోట్ ల్ని గెల్చారుకాబట్టి వోక స్థానం వ్రస్తుకానికి పిల్లెత్తుకొనిపోయినట్లే. కనుక కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గం ఎట్టనో ఏర్పడవచ్చు.

ఇక రెండో పెద్ద పార్టీగా వరజేసింగ్ గారి భారతీయ క్రాంతిదళం 98 స్థానాలు గెల్చుకుంటే, గతవర్యాయం 97 స్థానాలు గెల్చుకుని బునమనొచ్చిన జననంమ్ యీ తూరి తనమనిపోయి 48 మాత్రమే గెల్చుకున్నది.

వీహార్

మొత్తం 318 స్థానాలకుగాను యిప్పుడి వరకు 315 వరితాలుమాత్రమే వచ్చాయి. ఏ వోక్కపార్టీకి స్పష్టమైన మెజార్టీరాలేదు.

దాదాపు గత జనరల్ ఎన్నికలస్థితే మళ్ళీ వునరావృతమైంది 315 స్థానాల్లో పార్టీల బలాబలానిట్లా వున్నాయే:

కాంగ్రెస్	118
నం. సో. పా.	50
జననంమ్	34
రైట్ కమ్యూనిస్టు	24
వ్య. సో. పా	17
జనతాపార్టీ	14
బా. క్రాంతిదళ	6
రెవ్ కమ్యూనిస్టు	3
స్వతంత్ర	3
దిల్లరపార్టీలు	25
స్వతంత్రులు	19

గత జనరల్ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసుకు 128, నం. సో. పా. కు 87 వచ్చాయి. జననంమ్ యీతూరి కాస్త ఎక్కువైంది- గత వర్యాయం 24 స్థితిమాత్రమే వస్తే యిప్పుడు 34 దాకా దక్కించుకున్నది.

ఒక విషయం జనతాపార్టీయైతే రాజారామమధే (రాజా భామయ్య నారాయణ్ సింగగారు) రెండుదోట్ల గెలవడమే గాక, తన కుటుంబసభ్యులంతాకూడా గెల్చి కూర్చున్నారు. తన తల్లి, తాత్యా, తమ్ముడూ, మరదలూ, కొడుకు అంకా కూడా గెల్చారు.

వీహార్ వోనటు వ్రాతేమాకానీ వరిస్థితి ఎక్కి అల్లకల్లోమే. అక్కడ యునైటెడ్ ప్రగ్రెస్ అంట్టా ఏమీలేదు కనుక నాకా కాంగ్రెస్ వాళ్ళంతాకాల్చి నానా గోతీకుల మంత్రివర్గ మేనది ఏర్పడ్డ సార్వంగాక పోవచ్చు. ఇకపోతే కాంగ్రెస్ పార్టీకి తగిన బలం రాలేదుగనుక, వారు యిట్లా ఏ

జనతాపార్టీ, గిసకా పార్టీ-వో కల్చుకుని మంత్రివర్గాలు ఏర్పర్చుకోవల్సివుంటుంది. ఏమైనా అస్థిర వ్రభుత్వమే వీహార్ కుగతి.

పంజాబ్

పంజాబ్ లో వోక స్థానంలో ఎన్నిక జరగలేదు. మిగతా 108 స్థానాల వరితాలు వ్రచబడినవి. అక్కడ పార్టీల బలా బలానికి:

అకాలీ	48
కాంగ్రెస్	38
జననంమ్	8
స్వతంత్ర	1
రైట్ కమ్యూనిస్టు	3
రెవ్ కమ్యూనిస్టు	2
నం. సో. పా.	2
ప్ర. సో. పా	1
స్వతంత్రులు, ఇతరు	5

గత వర్యాయం రెండు అకాలీదళాంకు కల్చి (నంక - కారానింగ్ వర్గాలు) 28 స్థానాలుమాత్రమేరాగా ఇప్పుడు 48 దాకా బలపడ్డది. కాంగ్రెస్ కు అప్పుడు 48 స్థానాలు రాగా యిప్పుడు 38 కి దిగబారింది. ఈతూరి జననంమ్-అకాలీకల్చి బక్య నంపుకునగా యీ ఎంక్ర కలో పోరాడారు. వీల్చివరకల్చినా 51 (48+3) స్థానాలే అవుతవి. ఇంకాకొందర్ని కలుపుకోనే మంత్రివర్గం ఏర్పాటు చేయడంకల్ల. గుర్తామేసింగ్ గారు యీ క్విడిలో వరివ వచ్చు, ముఖ్యమంత్రి కావచ్చు.

జమికరైతు

నంబళ్ళరం చందా రు. 15-00.
6 మానములకు రు. 8-00.
విడివారి 0-80 పై

విప్లవజిల్లా డి॥ము॥ కోర్టులో
O. E. P. No. 211 of 1968.

S. C. No. 544 of 1967.
అరిగి కిష్టయ్య - డిక్రిహోల్డరు.
గోవింద బోయడు - డెడ్డిమొంతు డెడ్డురు.
ఈ కింది డెడ్డులు దాఖలా పాపర
సామెలు పై కోర్టులో 17-3-69 తేదిన
చగలు 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రం
5 గంటల లోపల చేరి ము వేయబడును.
నవాబుదార్లు నవాబుదేయవచ్చునని ఇందు
మూలముగా తెలియజేయడమైనది.
షరా:- వరకులు కోర్టు నోటిసు బోర్డు
యందు చూడవచ్చును.

పెద్దూలు:-
ది మూడు జిల్లా, ఖంగారుపాతం నలు
కాలాకు, డి. వత్తూరు వందాయెత్తు.
వత్తూరు గ్రామంలో వ్యతిరేక బాధ్యత
అతని స్వాధీన అవతరములో యుండు
కూమల వివరము:- వట్టా నె. 389 రు,
నర్కూరు నం. 3, నర్కీ వెం. 380/1 రు,
విస్తీర్ణం య 0-67 ట్ట, (0.271 హె.)
శిర్క రూ. 6-50 పైచలు.
షరా:- ఈ శిర్కల నేల. యిందుకు
చేరిన అక చెట్టు, పంపుకములు, ఇందు
లోయుండు చట్టబాదికోనహా:-
[కూ-వ] 6 గజములు (549 మీ.)
[ఉ-వ] 6 గజములు (549 మీ.)
—మరిపు రూ. 400/- లు.
—క. రామయ్యపిళ్ళె, అడ్వకేటు.

బాపట్ల ప్రి॥ డి॥ము॥ కోర్టులో
S. C. No. 699 of 1967.

E. P. No. 293 of 1968.
పానుగంటి కొండయ్య - డిక్రిహోల్డరు.
కాగిత మీరయ్య }
(సుబ్బయ్య బహదూరు) } —కె. డెడ్డురు
గుంటూరు డి॥ బాపట్ల నలు డి॥ లో
చేరిన, పేరలి గ్రామములోని కె. డెడ్డురు
కాలాకు బహుయ యాలము కావలసిన
స్థాని వివరము:- వట్టా నె. 1876 రు,
డి. నె. 253/1 రు, య 1-05 తెంట్లలో
నగం య 0-52 తెంట్లకు హద్దులు:-
[కూ] కాగిత అయ్యన్న కూమి [వ] మార్పు
మీరయ్యకూమి [వ] పేలిలిల్లలు, మరకా
నాగయ్యల కూమి [వ] పంటకాల్వ. ఈ
హద్దులలోని య 0-52 తెంట్లు మాగాణి.
నర్కూరుపాట రూ. 500/- లు. వంటకాల్వ.
మురుగుకాల్వల హక్కులతో నహా.
—వేలంవాయిదా 8-3-1969 తేది.
—వెలగపూడి వెంకటరత్నం-వకీలు.

అరోగ్య అనారోగ్య
పరిస్థితులలో మహిళలు
అరోగ్య
సౌభాగ్యములకు
ఆధారపడునది
66 సంవత్సరముల సైగా
ప్రసిద్ధి సొందినది
కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
పిఠారామ అవతర్ శ్రీనివాస (పి.ఎస్.సి)
విజయవాడ-సికిందరాబాద్-చురుర్.
అవతరపురం-వింగుళాదు

నివారణపద్ధతులు

చెందోడు కాపురం

సంవత్సరం విడిచి చేరాను చెందోడు
మరితేకే మంచి మార్పులతో
వర్ధిల్లాలపాటు, వద్దరా నా తండ్రి
దొడ్డగార నేను బడ్డబాద!
ఇందిరింద నల్లకేడబట్టా ముట్టు
పూచుట్టు నడ్డి పువ్వులేట్టు
అంగు నంగులేని అడ్డోట్ట చెందోడు
కాపురము ప్యాక కంటకము!
కాపిలేట్టు కలుపు, కలెపుల్లు కలుపు,
మారనార కలుపు, కూడికలుపు
[నరిదిగూడ కలుపు పాపిష్టిగ్రామంలో
కవులకుండ రోక కాళ్ళుకలి!
ఎవడు కలిగినోడో ఎవ్వండు లేవోడో
దొంగయెవడో దొడ్డదొర యెవడో
చెప్ప సాధ్యమడదు చెందోడు వట్టులో
అంత చెలియరాదు అందజోకటె!
అడ్డ ట్టువంటె, అంది అందగోది
పాకదింతవండు పైనరంగు
అదొక రకముబాటి అప్పుల్లో మొగవారు
నాటుపురముబాన మాటయిన!
అనుకోని దాని కనుకుంటు ప్రక్కన్నె
కొంది దూరమందు కోటగ్రామం
వడితే అడ్డదార్లు పదిహేనుగిముషాలు
అంత, రావటాను అర్ధగంట
అస్తమానమైంది ఆ పూల్లో చెందోట్ట
కిరననాయి కలుపు దొరకడంల
బదులు నడులుబచ్చె బావత్తు అలవాటు
అక్కడేమిలేదు అడిగినాడ!
వయనమైన నేను పల్లెగయల్లో
నద్ది దగ్గడయ్య దాయదార్లు
ఏను కోటజేర ఏడుగంటలకెల్ల
అగ్గిదాసిపొయిన అయ్యవార్లు!
అలవిగాల నాకు ఆ నందు యా నందు
కిరననాయి కొలుకు కిరిగికిరిగి
అశమానుకోని అరకవచ్చ టీకాగి
కూలబడ్డ మనసు కుడకులట్ట!
టోకుటోకు దార్లు పుట్టాళ్ళుదొరకొద్ది
చెలిలో పున్నరాన్యం చెప్పివెల్లె
బయలుచేరిపొయ్యి బస్తాండు కటునక్క
అంగడిట్టుపేరు అవనరంల.

బదులు మాటలేదు బ్లాకులో గొన్నాను
చెరినగమ్మ శేడ సెపిట బయకు
వెడితే గొప్పనేరం జేడిలు చేస్తుంది
గవర్నమెంటు గజ్జం గాడ్డి వొకటె!
ఇంటికొద్ది దీపమెరిగించ పైకల్ల
చమురుబోసి, కాళ్ళ వల్లబడ్డయే
గుచ్చ గుచ్చమందు పువ్వురాగి టిమ్మె
సెగలు పొగలు, కోట తెల్లి మహిమ?
తెల్లిగారు! కాము జేసింది అమకట్టి
గాడు తప్పకొండ, గడ్డదిన్న
కాయదిన్న కంపె కంపండి యింకాస్త
మందిసిట్టు నీకు మంది రామ్మ!
అక్షరాలు నేర్చె అయ్యార్లు, గంపెడు
విడ్డలన్నవాణ్ణి మీదవాణ్ణి
మోటుకదిని నన్ను మోనగించాచివు
మూటనప్పి నీవు ముందుకురావు.

మునిసుబ్బహ్మణ్యం

(4 వ పేజీ కొరవ)
విల వైసి. అదిబాదా వెలుగులోకి రావల్సి
వున్నది.
1909 సంవత్సరం అనంతరం వి. పి.
వట్టల దుర్గలై ముని సుబ్బహ్మణ్యంగారు
మొదట నెల్లూరు వి. అర్. హెన్రూలులో
కొంతకాలం పుష్పాద్వాయలుగావలజేతారు.
అప్పట్లో, స్వగ్రియ గురజాడ అప్పారావు

గ రిచే రచించబడి, తెలుగు సాహిత్యంలో
వొక అనర్హ రత్నమైన 'కన్యాశుల్కం'
రెండో ముద్రణ మ ద్యా ను పెన్సలో
బయటకుండేది.
మద్యాను నెల్లూరుకు దగ్గర్లో వుండ
నేమో- విజయనగరంలో తనకు అత్యంత
అతిమాన విద్యార్థిగా, ప్యయశిష్యుడుగా
వుంటుండిన మునిసుబ్బహ్మణ్యంగారు
నెల్లూరుకు చేరినందువల్ల, పూవులు చూడ
మని ముని సుబ్బహ్మణ్యార్లు పురమా
యిందినట్లున్నారు గురజాడ అప్పారావు
గారు. ఆ పూవులు మద్యాను నుండి
నెల్లూరుకు వంపబడుతుంటే, మన ముని
సుబ్బహ్మణ్యంగారు వాట్ని చూచి కిరిగి
అయ్యకు పంపుతుండేవారు. ఊరకే
పూవులుచూచి పండితుండివుంటే ముని
సుబ్బహ్మణ్యంగారు యింత బరికాడ్లై
వుండేవారటాడు. ఆ నాటక రత్నంలో
కొన్ని నక్సలెటో తనకు కలిగిన లేదా
ప్రాయాసను, మరికొన్ని నందేవాలను
గుర్తి అప్పారావుగారికి వుత్తరాలు వ్యాసి
దర్శించేవారు.

ముఖ్యంగా మునిసుబ్బహ్మణ్యంగారు
ఎత్తిచూపిన అంశాలు యివి:- మినాక్షి
అనే బాల వితంతువూ, మధురవాణి అనే
నేత్య కనవడే కొన్ని మట్టాలు బొదిక్క
వ్యతిరేకాలనీ; ఆ బాగాల వ్యధర్మ నం
యువకులకు - బాలబాలికలకు శ్రేయో
దాయకాలు కావనీ ముని సుబ్బహ్మణ్యం
గారు విమర్శించారు. ఇక నాటకంలో
దాలవరకు విజయనగరప్రాంతపు యాసి
గాకుండా, అన్యం అక్కడి మాండలికవదా
లతో నందిపున్నండువల్ల- నర్కూరుప్రాంత
యులకు, వ్యత్యేకించి నెల్లూరు ప్రాంతీయు
లకు దాల వ ర కు ల కొరకరారి కొయ్య
లుగా వున్నవనీ, దాల వ ర కు ల అర్థం
గాకుండా వున్నవనీ; అందువల్ల నాటకం
అవ్యయ్యే ముందుగానే ఆయా వదాలకు
అర్థ వివరణ లిద్ది, ఆ వదాల వట్టికను
వొక అనుబంధంగా ముద్రించవల్సిన అవ
సరముండగటాడూ సూచించారు. మొత్తా
నికి ముని సుబ్బహ్మణ్యంగారు 'కన్యా
శుల్కం' అయ్యు వట్టి నే వట్టుకున్నారు.

ఇక అప్పారావుగారు - శ్రీ మునిసుబ్బ
హ్మణ్యంగారు ఎత్తిచూపిన విషయాలపై
తన అభిప్రాయాలను వెల్లడిస్తూ నుడిర్చ
మైన రెండు సాహిత్యలేఖలు వ్యాసారు.
అందులో అప్పారావుగారు ఎన్నెన్నో
ప్రపంచ సాహిత్య సిద్ధాంతాలను, తిని
తెన్నునూ ప్రస్తావించారు.
మన తెలుగులో లేదా సారస్వతంలో
మణిపూనలనీ, అణిముక్కలనీ చెప్పకో
తగిన బాబులి వి. అప్పారావుగారినుండి
సాహిత్యవరంగా అంతటి విలవైన లేఖ
లను పొందగలిగిన ముని సుబ్బహ్మణ్యం
గారు వొక విధంగా అమరులయ్యారు.
ఇంగ్లీషులోవున్న ఈ లేఖలను తొలక
వలంగారు కాటోలు అనువదించారు,
భవిష్యపాటి కామేశ్వరరావుగారు కూడా
కొన్ని బాగాలను అనువదించినట్లు లిలగా
జ్ఞాపకం. నరే, ఇక అవతరాల నూర్యా
రావు 'గురజాడ లేఖలు' అనే గ్రంథంలో
చేర్చారు. ఆ లేఖల్లో గురజాడవారు వెలి
బుర్సిన కొన్నిభావాలను దిగువ యిస్తు
న్నాను:

1909 మే 21 తేది గరజాడ ముని
సుబ్బహ్మణ్యార్లకి వ్యాసినలేఖలోనుండి
కొన్ని వాక్యాలు:-
"ఏనాడు బౌద్ధమతం, భారతదేశంలో
కుడిదిపెట్టబడిందో, అ నాడే భారతదేశం
మత విషయక అత్యంత శ్రేయకున్నది."
"మీ సోదరుడు పట్టాభిమమూర్తితో
కలిసి కిరగడంవల్ల నువ్వు అవినీతిని యేవ
గించుకుంటున్నందుకు నంతోషం. అక

సాగివల్ల నువ్వు 'పాప' చేస్తుంది. నీకిస్త
నీకుగల యా మందరాకమందరమైన అభి
ప్రాయాః కి నిన్ను నేను అభినందిస్తున్నాను.
అందువల్ల యా నమస్సును సాకల్యంగా
నీతో నేను వర్ణించ దలచుకోలేదు. వదు
స్వకు మించిన జ్ఞానవంతుడివినువ్వు.

"కవికావ్యాసం నిన్ను మొన్నటిలాగా
యినాడులేదు. మానవ జీవితాన్ని నేను
లిఖిస్తాను; కళతో అదర్శపూరితం చేస్తా
ననుకో. కవికాకళకు నేను లొంగివుండ
వలసినవాడినేనటనా, నాకు మానవనూతం
వట్ట మహత్తరమైన భార్యక అనేది వొకటి
వున్నది. కనుకనే పాతకులు నన్నొక
వ్రక్క అడగవచ్చును- వొక దోషాన్ని
దిర్బుడతనూ అవినీతిని అకర్షవంతం
లేకనా? చేయి లేదనే బాధిస్తున్నాను.
మొదటి కూర్పులో 'కన్యాశుల్కం' నాకు
కంలో మధురవాణి వర్ణించలేని హియమైన
నడవడిగింది. ఆ సాత్రకు ఎట్టి నన్నెలా
దిన్నెలాలేవు. నాటకం రదిప్రస్తుకొద్ది
మధురవాణి సాత్రమీద నాకున్నదృక్పథం
మారుతూవద్దని నేను చెప్పక తప్పదు.
అలాగ చేయడంవల్ల మధురవాణిసాత్రలో
వొకదానికొకటి న రి ప డ ని విషయాలు
దొర్తాయేమో తెలియదు... మధురవాణి
సాత్రంఅంటే నాకునేమిమర్చుకున్నాను.
కనుక ఆ మెను దివరంకంలో నంస్క
రించాను. ఇకనీకు నాతో వివాదగ్రస్తమైన
విషయమేమిలేదు..."

"మానవజీవితంలో నేను చెలగాటం
అడ్డంలేదని యా నాటకం చదివి తే
నీకు తెలుస్తుంది. ఎట్టి శృణీకారభావమూ
లేకుండా మానవ జీవితాన్ని గంభీరమైన
దాన్నిగాబావింది నాటకంలో దాన్ని యితి
వృత్తంగా స్వీకరించాను. మొదటి
నుండి లిఖించినవరకూ పాట్ల చెక్కలయ్యే
టట్టు నవ్విస్తూరాస్తూ అందిలో యింత
గంభీరమైన యితీవృత్తాన్ని నిర్వహించడం
అంత తేలికైనవకాదు.

"సాగివల్ల" వుండే మానవత్వాన్ని
నువ్వు మర్చి పోకు. అమె విదారం,
కన్నీళ్ళూ, నంతోషం, అనందభాషాల్లా,
నీ నా సుఖదుఃఖాలవంటివే. మన అను
భూతులవలె అవి గంభీరమైనవే. ఉదాత్త
మైనవే.

"అవినీతివర్ధరానైన వొక భార్య,
లేక వ్యతిరేక అయిన వొకభర్తా, లేదా
వీరిద్దరికొనూ గుడిన నమామూ, ఏ
విధంగా వొక సాగివల్లకంటే మిన్న?
వ్యతిరేకమే తన వృత్తిగా 'లేబిల్' వేయ
బడ్డ సాగివల్ల కంటే యే దృష్ట్యా వీరు
నయి? సాగివల్ల ఏ వివాహబంధనాలను
పుల్లంపించడంలేదు.

"ఇప్పుడున్న సాంఘిక భావాలబోయి
వీటిస్తానే కొత్తవి రావల్సిన అవసరాలనీ,
అగత్యాగి మానవపరిణామం దారితిస్తు
న్నది. కంటి ఎదుకు నృపంగా కన్పిస్తున్న
వాస్తవిక విషయాలకు భయపడి నత్కార్లు
మరుగువుద్ది తప్పించుకు కిరగడంవల్ల
వ్యయోజనం శూన్యం... అదునిక మహి
ళలు మానవచరిత్రను మార్చి కిరిగి రది
స్తారు..."

"నిజమేనీవట్టునాటకంలో మినాక్షి
కళవిందే దృక్పాలు అంత అయ్యుభావమై
ననీ, పునదేశకమైననీ కావు. ఆ యి తే
వొక నంగి..." (అంటూ పేర్చియురు
నాటకాలు, అత్యే 'వెర్నిన్ (వీర్యోడు'
అనే నాటకాల్లోని యితీవ్రతాలపై దీర్ఘంగా
దర్శించి యిట్లా అంటారు గురజాడ.)

"వాస్తవిక రచన అనేదాన్ని కళల్లో
ఎంత అదర్శపూరితం చేసినప్పటికీ మాన
వుని వైతిక ప్రమాణాలను అది స్పృశిం
చక తప్పదు. అతని వైతికదృష్టికి, భావా
లకూ కష్టం కలగకతప్పదు. కొంతవరకు
వైతికభావాలను గురించిన యా అధిశ్చలణ
చారివారి నృభావాంశుబద్ధి వుంటుంది..."
అన్నాడు.

"నీ అభిప్రాయమంటే నాకు విలువ
పొచ్చు" అని, "నీ వుత్తరం నా కెంతో
ముచ్చటగావుంది" నీ, నిన్ను నేనెన్నటికీ

అపార్థం చేసుకోలేదని- యింకో బాబులో
అంటారు గురజాడ.

ఇంకోకొబాబులో నేడం వెంకటరాయ
కాష్టాగారి 'ఉషా'నాటకంపై బాల కిత
మైన అభిప్రాయాలనే వ్యక్తం చేసి
వున్నారు.

వరకొబాబులో- నెల్లూరు మార్కెట్ వాటి
మొదటి అర్పలిస్తు చంపూరు నరసయ్యగారి
ప్రస్తావనకూడావుంది చూడండి:-

"ఒక తెలుగు వుత్తకాన్ని ఎలా రివ్వా
చేయాలో తెలుసున్నవ్వకీ వా ఎరికలో
ఎవడూలేదు. అన్నట్టు శ్రీ డి. నరసయ్య
అనే చండుకు వొకాయన 'పిచ్చర్ల
ప్రాండ్' అనే వారవ్యతికను నడుపుతుండే
వాడు- ఆయన నెల్లూరు వాస్తవ్యుడు.
ఇప్పుడున్నారా? వుంటే ఆయన దిరు
నామా వంటించు. అంగ్లభాషలో ఆయన
గడ్డివాడు..." అని 1909 అక్టో 7 తేది
యింకోబాబులో వ్రాస్తారు. మరొకబాబులో
అయిన "మద్రాసునుబోచ్చే మె యిలు
నెల్లూరు ఎర్పగంటలకు చేరుతుంది? అని
కూడా అడుగుతాడు. ఇట్లా వీరి లేఖల్లో
వొకవిధంగా నెల్లూరు, నెల్లూరు వ్యక్తులు
కూడా చరిత్రార్థు-య్యారు.

అయినా మరొక్క విషయం:- శ్రీ ముని
సుబ్బహ్మణ్యంగారు అనాదే అన్నట్టు- కన్యా
శుల్కం నాటకంలో దాలవరకు కొరకరారి
కొయ్యల్లా ఇతరప్రాంతీయులకు అర్థంకాని
విజయనగరం మాండలిక వదాలు బోరె
డర్చి వున్నాయి:-

నరనలగి, బొంప, కత్తు, పొలి బారిక
రాముడు, నూజేకాను, డిదప్పొడ్డులు,
భజుకు, యిసేబు, లండాదోరీ, గుడ్డె,
వీసారు, భుర్త, -ఇట్లా ఎన్నో వదా
లున్నాయి. ఇవన్నీ అప్పారావు గారి
తెలిమిచి అర్థాలు వ్రాయుమన్నట్టున్నారు
మునిసుబ్బహ్మణ్యంగారు.

నెల్లూరువాళ్ళకు అర్థంగాని వదాలన్నీ
వీరి వొక వట్టిక తయారుచేయమన్నట్టు
న్నారు గురజాడ. ఆ వదాల వట్టికనే ముని
సుబ్బహ్మణ్యంగారు వంపినట్లున్నది-రెండు
బాబుల్లో "నీ వదములవట్టిక అందింది",
"నాటకం డివర నవ్వవలసిన వదాల
వట్టిక తప్పక జేరవ్రాను" అని వ్రాసి
వున్నారు. ఎందువల్లనో ఆ వదాలవట్టిక
నాటకం దివర చేర్చబడలేదు. ఇట్లా గుర
జాడ- ముని సుబ్బహ్మణ్యంగారిమధ్య
సాగిన లేఖలు ఎంతో విలవైనవి.
నందేహంలేదు.

పంపాంగం

ఏప్రిల 17 తేది మొదలు మార్చి 18
తేది వరకు పాల్గొనమానము.

వృష్టికర్షకం

ఇండు మేహుడంబరం, మాసాంతమున
జేతలేదన్నట్టి, దాన్యాదులు క్రమముగా
ధరలుఅధికం, జేతము- వీడోపద్రవాదులు.

ముహూర్తములు

ఏప్రిల 19, 21 తేదీలు గృహారంభ,
ప్రవేశ, వైవాహిక ము ము ర్తములు
గర్భవము.

ఏప్రిల 21 తిథులు

15 శని చతుర్థి రా. 11-45 గం. వ.
16 అది అమావాస్య రా. 8-58 గం. వ.
17 సోమ పాల్నాళ శుక్ల పాడ్యుడు,
రా. 8-35 గం. వ.
18 మంగళ విదియ రా. 7-39 గం. వ.
19 బుధ తదియ రా. 7-14 గం. వ.
20 గురు చదితి రా. 7-17 గం. వ.
21 శుక్ర వంశమి రా. 7-51 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు.

పూలమాలలు వేయడం - పేడ మట్టి కొట్టడం

మన సిని ప్రేక్షకులకు పిచ్చిపట్టేందా?

వాడవాడలా నాగేశ్వరరావు, ఎన్టీరామారావుల అభిమాన సంఘాలవెరియేమిటి?

ఈవారం మనల్ని విన్నయ వరదిన నంతుకు ఒకటి జరిగింది. అది వద్దానీ యివ్వడమన్న ప్రమాదం కనిపిస్తోంది. కొందరు నంతోపించారేమోనానీ, బాధపడ్డవారే ఎక్కువ. అభిమానం దుర్బలమనగా మారుతుంది. నాగే మర్రి అమ్మయ్య కవిత్వం రాయాలనిపిస్తుంది. "తెలుగుబాటి ఏదీ వట్టేందా" అని ప్రేమ వారం మిక్కిలి శ్రీ అరుద్ర హృదయా వేదన వెలిబుద్దారు. ఈవారం నాకు "సినిమా ప్రేక్షకులకు పిచ్చిపట్టేందా" అని పిలిచింది. ఈ వ్యాసం కొందరికి, చాలా మందికి కోపం తెప్పించవచ్చు. కానీ తప్పుడు. తప్పుటలేదు. ఫిలిం ఇన్స్టిట్యూట్ అది నాదాకక.

నేడవరో హైదరాబాద్ నగర నంపాద కుడు మన చలనచిత్రావుగా తన కిచ్చిన 'వద్దానీ' తిరిగి వ్యక్తుల వారికి అందజేయడం. అ నందర్బంబో రాష్ట్రవారికి ఒకలేల వ్యాకార-కాన వ్యతంతుకనన, ప్రభుత్వంయిచ్చే ననదులు తినుకుని తన స్వేచ్ఛకు నం తెల్పు వేనుకోలేనని. తన వ్యతిప్రే అంతటి కిక్కినంగలవారికి జోహార్లు అర్పించక తప్పదు.

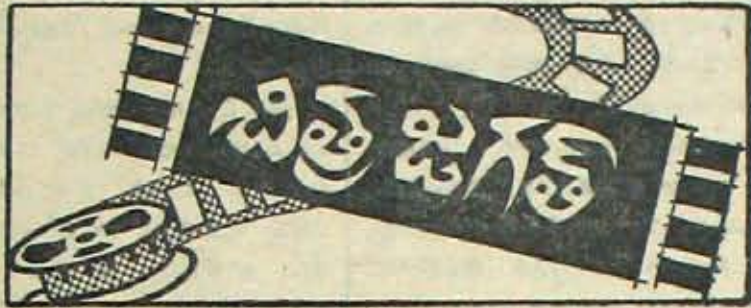
అనలు ప్రభుత్వం యిచ్చే వద్దానీ, వద్దానీ, వద్దానీ, వద్దానీ లాంటిది లాంచనాలు. రి: బ్రికోత్తవ నందర్బంబో కొందరు 'వెటర్న'ను గుర్తించి, గౌరవించడం. అంతెగానీ వాటిని మెడలో కట్టుకుని తిరగమనికాదు. గొడవ వాటివల్ల ఒరిగేదలేదు, మనకు తెలుసు. ఎం. డి. రామచంద్రన్, కాంతారాం వాటిని తిరస్కరించారు. తిరస్కరించడం దేశద్రోహం కాదు.

ప్రపంచంలో ఎక్కడాలేని మిత మన తెలుగునీమలో జరుగుతుంది, సినిమా మన దేశంలోకన్న చాలాదేశాలలో ఎంతో అభివృద్ధి పొందింది. మన దిక్కాలను, అయోధ్యాలో పోల్చితే ఎక్కడా నిలవవు. వాటిని బాగుదేయాలనే నాయకులు గానీ నాయకమృన్యులుగానీ తక్కువ. వద్దానీ అడ్డంపెట్టుకుని, పార్టీ పెంచి, అభిమానుల్ని సృష్టింది, అభిమాన సంఘాల్ని నెలకొల్పి, యుద్ధరంగం తయారుచేయడం ఏమిటో అర్థంకాదు. దానివల్ల వ్యయజనం ఏమిటి? ప్రేక్షకులలో పార్టీలు, ముఠాలు సృష్టింది అవేతాలు కావేతాలు రగల్పడమే. 'మోషె' అనేది లేకుండా పోయింది. వీరంతా నావారు అనే అహం పెంచుకోవడం జరుగుతోంది.

'ఫిలింఫ్యాన్' సంఘాలు కొన్ని సంవత్సరాలుగా వున్నాయి. మద్యానులోనూ ఒకటివున్నది. అది ఏనాడూ ఏవరినీ అవమానించలేదు. అది ఒక నటునికోసం ఏర్పడ్డదికాదు. అది విదాదికోసారి బ్యారెట్ నిర్వహించి, మేదిదిక్కాలకు, కళాకారులకు వన్నానం చేస్తుంది; అంతే! గురుకు సాక్షిని ఉత్తమ దిక్కుగా ఎన్నికచేశారు. విదాదిబాడవునా, మందిదిక్కాలను విదేశాల నుండి తెప్పించి, కొందరైనా చూచే అవకాశం కలిగిస్తుంది, అది దాని లక్ష్యం. అలాంటి ఫిలింఫ్యాన్ సంఘాలు పరచాలేదు.

కానీ తెలుగు సినిమా అర్థగానీ, కొద్ది కాలంగా నాగేశ్వరరావు, రామారావుల మధ్య అర్థంలేని విద్వేషాలు పెరిగాయి. అది పెరిగాయి అనకుంకన్న, తెలిసినవారు, స్వార్థపరులు కొందరు పెంచారు అనకుమే బ్యాయం. గొడవ వారిద్దరిమధ్య వ్యతిరేకా వుండే పోటీతప్ప, మొదటి ద్వేషం, అనవసరంలేవు, వాటిని పెంచారు. కొందరు ప్రజుడ్లు, మరికొందరు... మరి రెద్ద గొట్టారు...

అది సినిమా వరిశ్యమవరకే పరిమితం అయివుంటే బాగుండేది. దీనికి తోడుగా రాజకీయాలు వచ్చి కలిశాయి. ఎవరికా నాగేశ్వరరావు ప్రజోత్సవం ప్రారంభం అనుకుంటా. కాంగ్రెసులోనే రెండువర్గాలు వచ్చాయి. అయోధ్య, నయోధ్యలు. యిక్కడా వ్యవేళిందాయి. దానితో కొన్ని వ్యతికలు ఎ. ఎ. ఆర్. ను అభిమానించాయి. కొన్ని ఎ. ఎ. డి. ఆర్. ను అభిమానించాయి. కొట్టవలసి నంత 'కంపు'

*** మా మద్రాసు సినిమలేఖరి ***

కొట్టింది. అది దేశంలో వ్యాపించింది. అయిద్దరినీ ఒకటి చేయాలనుకున్నారు. ఒకే దిక్కులో కలిసి నడించడమే జన్న తరిస్తుందనుకున్నారు. అది సాధ్యంకాలేదు. పోనీ 'వద్దానీ' వద్దినప్పుడు ఒకే నన్నాన వేదికమీదికి రప్పించాలనుకున్నారు. అది తగిరథ యత్నమే అయింది.

అనలు వారిద్దరినీ కలపాలనే కావత్తయం, తనన ఎందుకో అర్థంకాలేదు. కాత్కాలికంగా కలవడంవల్ల లాభమూ లేదు... పోటీతక్కుం తప్పదు. అది అవసరమూ కూడా. ద్వేషం కూడదుగానీ.... వరస్వరద్వేషంవలన వచ్చే దుష్ఫలికాలు రుదిమాచేరో దగ్గరకొచ్చింది.

ఈమధ్య చాలా పూర్వలో అభిమాన సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి. ఎన్. డి. ఆర్. అభిమాన సంఘాలు, ఎ. ఎన్. ఆర్. అభిమాన సంఘాలు. ఈ సంఘాలు తమ అభిమాన హిరోదిక్కుం వస్తే, బ్యానర్లకు పూలమాలలు వేయడం, రెండవ హిరోదిక్కుం కాలాకు బొమ్మలు కనిపిస్తే పేడ, మట్టి కొట్టడం, దిండివేయడం-ఇదిబొత్తిగా, అరొగ్యకరంకాదు. ఈ పద్ధి మొక్కలను మొదట్లోనే తుందిచేయకలిసింది. మేం మీ అభిమాన సంఘంగా ఏర్పడుతున్నాం అని తెలియజేయగానే నాగేశ్వరరావు గారు, రామారావుగారు వీల్లేదనో, ఒద్దు అనో నలహో యివ్వవలసింది. అలా జరగలేదు. అ అభిమాన సంఘాలచేసే నన్నానాలకు ఎ. ఎన్. ఆర్. హోరైనారు. అంటే వరోక్షంగా వాటి అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించారన్నమాట. మరి 'బిగ్ డర్' అలాచేసే నేను పూరుకోవాలా అన్నట్లు ఎన్. డి. ఆర్. కూడా ప్రోత్సహించారు.

మద్యానులోనే ఒక ఎన్. డి. ఆర్. అభిమాన సంఘం ఏర్పరచారు. దానికి పేటికి శివరాం సారథి. ఎన్. డి. ఆర్. గూర్పు (అభిమానులు అని అనకుంలేదు) నిర్మాతలు, దర్శకులు, నటువర్గం, పెట్టికలవర్గం అనఘానికి పోషకులు, కాత్తకనట్టులు.

ప్రతి అంధ్యదేశంలో 42 వట్టలలో ఎన్. డి. ఆర్. అభిమాన సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి. వాటిని పేరుపేరునా శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు పేర్కొని, కుకాశిన్యులందరేతారు, దినపత్రికలలో అరపేజీ ప్రకటన ద్వారా! ఈవద్దకి బొత్తిగా మందిదికాదు ఒక నటుణ్ణి అభిమానించవచ్చు. ప్రేమించవచ్చు. నందర్బం వద్దినప్పుడు నన్నానంచేసి, అభిమానం చూపుకోవచ్చు. కానీ అలా ఒక వుద్వేషం లేవదీయడం అనవసరం. అ అభిమానసంఘాల్ని ప్రోత్స

హించడం నాగేశ్వరరావుగారికి, రామా రావుగారికి మందిదికాదు. అంటే వారు వ్యక్తిగతంగా నష్టపోకారనికాదు, ప్రేక్షకులలో దుర్బలమనాలను పెచ్చరించేసి, మరొకరిపై ద్వేషానికి పాదులుచేసినట్లు అవుతుంది.

ఈ వ్యాసం చాలామంది అభిమాన ప్రేక్షకులకు కోపం తెప్పించవచ్చు. వారిని సావధానంగా యిది చదువుని నా వినయ పూర్వక విజ్ఞప్తి. అభిమానులేకాదు శ్రీ

రామారావుగారు, శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు. వారివారి గ్రూపు వారు కాంతంగా అలో దించాలి. ఈ వద్దకిని ప్రోత్సహించడం, ముందుముందు ఎన్ని అనర్థాలకు దారి తిస్తుందో తెలియకపోదు.

వెరిశలల వేస్తున్న అభిమానాన్ని హర్షించను, హర్షించలేను.

చిత్ర నిర్మాణంలో డైరెక్టర్

భారతీయ దిక్కాలను చూస్తే, డైరెక్టర్ బాధ్యతకన్న ప్రొడ్యూసర్ కృషి ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. విదేశాల దిక్కాలను చూస్తే డైరెక్టర్ ముద్ర కనిపిస్తుంది. నిర్మాత, డైరెక్టరు యద్దరూ 'మేధావులు' అయినపుడు యిద్దరి బాధ్యతలు నమంగా వుంటాయి, కానవుడు డైరెక్టరే సారథి

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

సోమరాజుపల్లి శాఖవరం

ప్ర: లోగడ ఒకసారి సెన్సార్ బోర్డు ఒక తమిళ దిక్కుం వ్యదర్శనను నిషేధించినట్లు చదివాను?

జ: కొన్ని కత్తిరింపులుచేసి, రి సెన్సార్ చేయించి విడుదలచేశారులేండి.

డి. మనోహరరావు ఉదయగిరి

ప్ర: విజయ-సురేష్ కంబైన్చారు మొదట రామారావుతో దిక్కాలని నిర్మిస్తామని తర్వాత నాగేశ్వరరావుతో నిర్మిస్తున్నారు. ఎందుచే?

జ: వద్దానీ విక్రయానికి 'వికవీర' మొదట నాగేశ్వరరావుతో నిర్మిస్తామని, తర్వాత రామారావుతో తిస్తున్నారు, అదే కారణం.

కాటంరెడ్డినిరంజన్ రెడ్డి నెల్లూరు

ప్ర: తమరు సినికళాకారులను వివర్ణించే ప్రశ్నలకు నమాదానాలు యివ్వరని వికటి?

జ: అర్థంలేని ప్రశ్న!

జె. జయరామ్ శావలి

ప్ర: మీ ప్రతి నిష్పక్షపాతంగా వివర్ణిస్తుందని నా విశ్వాసం 'వరకట్నం' న మీక్షరాయలేదు, రామారావు నిండారం విరుకుపెట్టవలసినవందనా?

జ: అదికల నాకు చూపించలేదు...

ప్ర: ఈ మధ్య చాలామందికి వద్దానీ, వద్దానీ యిస్తున్నారు. మీకు 'వద్దానీ' యివ్వనందుకు దింకిస్తున్నాను.

ఒక దిక్కుం మంది, రెండు దాని డైరెక్టరుపై ఆధారపడి వుంటాయి. మన తెలుగు దిక్కాల తీరుతెనులు చూస్తే అది 'హిరో' పై ఆధారపడివున్నట్లు తెలుస్తుంది. కాకుంటే అంత వతనం సాధ్యమా? దిక్కుగిర్మాణంలో సాహిత్యం, తీవ్రత, నంగీతం, కళ, శిల్పం యింకా తెమెరా, సాండ్ లాటోరేటరీ వసులున్నాయి... వీటన్నింటినీ నక్రమంగా నిర్వహించేవాడు డైరెక్టర్. కథ ఎన్నికదగ్గరనుండి, అర్థిస్తుల ఎన్నికనుండి డైరెక్టర్ పనివుంటుంది, దినరకు విక్రయ విడుదలముందు వ్రాయించే బ్యానర్లు, పోస్టరువరకు డైరెక్టర్ చే బాధ్యత. కథను చర్చించినా, నంగీతం కూర్చినా, సెట్టువేసినా, డైన్ తయారు చేసినా, డైరెక్టర్ వుండవలసిందే... ఎడిటింగ్, రి-రికార్డింగ్ లో కూడా డైరెక్టరుచే తుదిర్ణయం... ఒక్కొక్కదిక్కాలకి కొన్ని వేల 'షూట్స్' తిస్తారుగదా! వాటి ఎన్నిక చేయడం అంత తేలికకాదు, ఒక దిక్కుం నిర్మాణంలోని యూ. డి. ఆర్. అంకా కూడ గట్టుకుని వరిచేయందుకో వలసినవాడు డైరెక్టర్... దిక్కుంలో ఏదీ బాగలేక పోయినా, దెడ్డపేరు డైరెక్టరుకు వస్తుంది. బాగుంటే అమంచిపేరు అవ్వకపోతుంది.

మోములు నటులనుండి మేలినటనను రాజ్యనవాదీ ముందిరెక్టర్. డైరెక్టర్ గట్టి వాడుకానవుడు, పెద్దనటులకూడా చచ్చుగానే నడిస్తారు ముషిలో డైరెక్టర్ కద్ది పోతే, పోటోగ్రాఫర్ అప్పొడనిసామెత.. డైరెక్టరు కళాకారుడు, సృజనాత్మక రచయిత. తన బావాల్ని ఫిలింపైకి అనువదిస్తాడు... ఒక నవలారచయితకు వుండే లక్షణాలన్నీ డైరెక్టరుకుంటాయి. అయితే

—కొరవ 10 వ పేజీలో

జాఖవరం

జ: నాకన్న పెద్దలు 'కర్నూలి' లో అర్జులు చాలామంది వున్నారు. వారందరికీ రాసియుండి. మనవంతు వద్దినపుడు మనకు వద్దించక పోతే కోవడం!

భాదరం సునన్ శావలి

ప్ర: తెలంగాణా ఉద్యమంవల్ల, ఎన్. డి. ఆర్. ఎన్టీకుకు ఏమైనానష్టమా?

జ: వారి వరకట్నం మద్యానులోనే తినిన నంగతి మీకు తెలిసినందుకు.

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా

★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.

సో. శం. రా- శాఖవరం

ప్ర: తన రవివ్యక్తుకు మార్గదర్శి అయిన శ్రీ గోపీచంద్రను జగ్గయ్య ఎవ్వడూ ప్రస్తావించర?

జ: జగ్గయ్యగారు కాంగ్రెసు నాయకులైనాడు... ఎన్నికల ప్రచారానికి తప్ప, గాంధీజీ పేరు ఉపయోగిస్తున్నారా నాయకులు?

నెంబరు 997
వగైరా రకాల
చేరుకు విత్తనము
అమ్మబడును
*
— దినపత్రిక —
అల్లూరు కోటారెడ్డి
మినగల్లు-నెల్లూరుజిల్లా.

వేలం నోటీసు

★★★
నెల్లూరుజిల్లా, కందుకూరు తాలూకా, శింగరాయకొండ గ్రామ పంచాయతీకి సంబంధించిన ఇన్ స్టాండు, మార్కెటు, ఇండోర్స్ 1969-70 సంవత్సరమునకు రనుములు వసూలుచేసుకొనుహక్కున్న, మరియు పండి యెరువు ప్రోగ్రుచేసికొను హక్కున్న, 1968-69 సంవత్సరములో తయారుచేయబడిన కంప్యూటర్, పాత దిన పత్రికలు ఈ ట్రిండ సంకతము చేసినవారిచేగాని, వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని 24-2-1969 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు శింగరాయకొండ గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయం అవరణములో విహారంగముగా యాలము వేయబడును. దీనికి సంబంధించిన వివరములు, షరతులు అప్లిను వర్గచేయు కాంములో తెలుసుకొనవచ్చును.
ఎ. ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి,
కార్యనిర్వహణాధికారి.
శింగరాయకొండ, 7-2-69.

పార్వతిపురం డి. ము. కోర్టులో

O. S. No. 163 of 1967.
E. P. No. 129 of 1968.
ధన్వాన నారాయణస్వామి —డి. హో. శింగిడి సోములమ్మ —జె. డెట్టరు.
ప్రె నెంబరులో డి. హో. కు రావలసిన అమలుమొత్తం అర్జులు డి. హో. రాజుకు కొనుక్తై జె. డి. కాలాకు స్త్రీరాస్తి పెంకుటి యిల్లు పార్వతిపురం తాలూకు దినమేరంగి గ్రామములో నెయ్యి: దీరిలో వున్నది. [కూ-వ] 5 మూరలు (2.27 మీటర్లు) [పు-ద] పుమారు 80 మూ. (13.71 మీ) గలది ప్రె కోర్టులో 4-8-69 తేదీ వరకు 11 గంటల లగాయకు సాయంకాలము 5 గంటల వరకు యాలం కాబడును. కావలసినవారు అంతయూ వేలంపాటోపాగ్లోని వేలముపాట పాడుకోవలయును.
డిక్రీహోల్డరు కిమ్మకు రూ. 500/-
నర్కారుపాట రూ. 1500/-
జె. డెట్టరు కిమ్మకు రూ. 5000/-
—యజ్. నాగభూషణరావు,
అధ్యక్షేటు - పార్వతిపురం.

నర్సిపట్నం డి. ము. కోర్టులో

E. P. No. 235 of 1968.
O. S. No. 37 of 1965.
కొణకాల అప్పలస్వామిగారి నూకయ్య, కమిషనరీ, Represented by its Owner కొణకాల అప్పారావు
... —డిక్రీహోల్డరు.
అవుగడ్డి పెదదేముడు } —జె. డెట్టరు.
పుంత్ దేముడు }
అవుగడ్డి పెదదేముడు పుంత్ దేముడు
S/o అర్జుయ్య, పాకా-గద్దాక.
ప్రె నెంబరులో జె. డి. కు వేలంనోటీస్ నిమిత్తం 12-8-69 తేదీకి గలదు. కాబట్టి నరరు జె. డి. కి ఏమైనా అక్షేపణలన్న యెడల నరరు వాయిదాతేదిన వగలు 11 గంటలకు ప్రె కోర్టువారి యెరుకు చోరై తెలుపుకోవలయును.
—వి. వి. మల్లికార్జునరావు,
డిక్రీహోల్డరు అధ్యక్షేటు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

అనుమతిపత్రము

కొత్తది ని. అనుమతిపత్రము.

కడప డి. ము. కోర్టులో

జ. పి. 308/1968. అన్వ. 01/1966. డి. కిష్టాకర్... -వాది. కంచర్ల కిష్టాకర్లు -వ్యతివాది.

యీ కింద వివరించిన అన్ని ప్రాంతాలలో 10-3-1969 తేదీన వసూలు చేయబడును. నవాబాద్ వద్ద నవాబు చేయవచ్చును. పెద్దూరు:- కడప డి. కడప నల్ల డి. కడపలోని ముర్తిపాలి పాతకోట నె. 16/141 రు, కొత్తకోట నె. 1/426, 1/427 రు గల గాంధీనగర్ కి పూర్వపు వద్ద నీటిగోని పెంతులపావేరి వసూలులకు బరువులకు వాడుక:- [కూ] పల్లికొండ [వ] కంచర్ల రామకృష్ణయ్య రాగవు మిర్జాయిల్ల [వ] నాగపురపు మిర్జాయిల్ల - కట్టినప్పుడు. యీలోగా 3 అంశముల వాదనలు. యీ వాదనలకు తూర్పున ఒక అంశం పాదుపెంతుల వసూలు. యీ వసూలుకు దక్షిణం వద్ద 2 అంశముల పెంతుల వసూలు. వసూలు వద్ద 3 అంశముల పెంతుల వసూలు - పెంతులరామయ్య. యిందుకు సంబంధించిన బరువులకు అనుగుణంగా, ప్రామాణ్యము, ద్వారాబంధనములు, ఇందులోని ఎల్లకొండల వివరాలు, మీటరు, లెట్టు. యీ విషయం మీద హక్కులతోడి యీ వూరి అవరణం కొలతలు:- [కూ-వ] 40 అడుగులు [వ-ద] 35 అడుగులు. అనుకూలమైనట్లయితే కచ్చయం రు. 100/- -ఎ. ఎం. మాధవరావు-అధ్యక్షులు.

కోవ్వూరు పిన్సిపల్

డిస్పోజ్టు మునసబువారి కోర్టులో

O. S. No. 208 of 1967.

E. P. No. 383 of 1968.

శ్రీ నడిపల్లి వ్యాపారు -వాది.

(1) శ్రీ శివరెడ్డి వెంకటస్వామి (2) యీ అప్పారావు (3) యీ. దినకర్ రావు (4) యీ. మార్కండ్యరావు -వ్యతివాదులు.

ఈ నెంబరు డిక్రిటాటికను వ్యతివాదులు తాలూకు డిక్రిటాటిక తనలా అస్తి పై కోర్టు వారి యెదురు 18-3-1969 తేదీన వగలు 11 గంటల లాగాయకు యాలము చేయబడును. పాడుకొన దలచినవారు పాడుకొనవచ్చునని ఇందు మూలముగా తెలియజేయబడును.

పెద్దూరు:-

- (1) వల్లిమనేనిదాసరిల్లా, పోలవరం తాలూకా, అంగరెడ్డిగూడెం నలు రి. లో చేసిన, అంగరెడ్డిగూడెం గ్రామం తాలూకు అమిందారి తిరాయితి మెరక నెం. 49 రు కట్టా తాలూకా నల్లె నె. 300/32 రు, య 7-95 ట్లు (2) నె. 300/38 రు, య 7-60 ట్లు (3) నె. 300/43 రు, య 0-92 ట్లు (4) నె. 300/36 రు, య 3-73 ట్లు (5) నె. 300/37 రు, య 1-48 ట్లు

-కల్లు:- య 21-68

తెంట్టుకు వాడుక:- [కూ] వ్యతివాదులు తాలూకు తిరాయితి మెరక కొంతవరకు, కుటుంబపుల కొంతవరకు [ద] శివరెడ్డి సోమరాజు తిరాయితి కొంతవరకు, వరుపుల వుంత కొంతవరకు [వ] వ్యతివాదులు తాలూకు తిరాయితి. యీ వాడుక మధ్య య 21-68 ట్లు అనగా చ. హె. మీ. 8. చ. ది. మీ. 72 చ. మీ. 41 రు గల భూమి.

-యం. ఆర్. నారాయణరావు, డిక్రిటార్లు అధ్యక్షులు.

చంద్రిక కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

పంతులు: మనం పోనక్కర్లేదు. వాళ్ళే యిక్కడకు పిలిపిస్తా. ఏమైనానో ఈ వనిమలమీది మీరు పెట్టిచేసుకోవడం అనే వుద్దేశ్యాన్ని మార్చుకోవడం మంచిది.

అయ్యం: ఏదెప్పుడూనే పోవుద్దున్నే నాయుడుగార్ని పిలిపించండి. మీ గతాదివయాలు తర్వాత మాట్లాడుకుందాం.

అతర్వాత యిద్దరూ వదుకోసు పోయారు. పంతులుగారు తనకు, అయ్యం గారికి మధ్యబిగిన సంభాషణ అం తా తనవార్యకు వివరించివెళ్ళారు.

మరునాటికొచ్చే వుదయం పంతులుగారి భార్య కలాశాక్షికి అంతాచెప్పింది. విశాలాక్షి పంతులుగారిభార్యకు సాష్టాంగ నమస్కారంచేసి - "ఇది పోతే పోసింది. వేరే తగిన వరుణ్ణిమాది మీరే నాకు వివాహం చెయ్యండి.

అన్నావారణంనానీ త్వమేవ శరణంమమ"

పంతులుభార్య: దిగులువడకమ్మయ్యా. నీ కేమమ్మా చక్కనివరుడు లభిస్తాడు, నీగుణానికి, శీలానికి, సాందర్భానికి రాజానంద రిర్రలలిస్తాడు. నీ పెండ్లి నేమి జరిపిస్తాను.

బుద్ధో ప్రకరణం

మర్నాటి వుదయం పంతులుగారికి మగపిల్ల కలుగుతేనీ, వెంకటాచల నాయుడుగార్ని తమయింటికి పిలిపించాడు. నాయుడు, పంతులు, అయ్యంగారు- ఈ ముగ్గురు పోకపోకచేరి చర్చించుకుంటున్నారు. పంతులుగారిమాదిరే నాయుడు గారుకూడా వనిమలమీది మీనాక్షిని అయ్యంగారు వివాహం చేసుకోవడం వుదా తంకాదనీ, విశాలాక్షిని చేపట్టడమే యుక్తమనీ అనేకవార్తలతో వివరించివెళ్ళారు. అయ్యంగారి మనస్సులో అవేమీ బొప్పు కోసలేదు.

స్వలాభాని కనుకూలంగావుండే హేతు వాదాల్ని అంగీకరించడం, వాల్మీయితరులకు అన్వయించడం మానవసహజం. స్వస్థలానికి విరోధంగావుండే వ్యాధాలను ధర్మాలను సాధారణంగా త్రొసి వుచ్చడం, లేదా వాటికి ఎదురైన వ్యాయ సూత్రాలను కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నించడం మానవస్వభావం.

వ్యాయకాస్త్ర మనేది- వాది, వ్యతి వాదుల వాదాలకు అవకాశం ఇస్తూ వుంటుంది. తిరువాన్కూరులో మునుపు ధర్మనంకటం శంకరయ్యగారిని పోక వ్యాధాదివతి వుండేవారట. ఆయన తను విదారణచేసి దా వాల్లో, సాధారణంగా అన్నిటోనూ ఏపార్టీ చెప్పేది వ్యాయమని తెలుసుకోలేక, మనసులో సంకటవద్దా వుండేవారట. వ్యాయం: ధర్మం- ఏ విధోనైనా కల్పిస్తానీ అనే సొకర్యాససారంగా తనకు తోచినట్లు తీర్పుచెప్పే అవారం వారికి లేదట. ఏ విధంగానైనా నిజా కనుక్కని, ధర్మోద్ధరణ చెయ్యాలనేదివారి అశయం, సిద్ధాంతం. అప్పుడు వాడిచెప్పేది వింటే వాడిపక్షమే నిజమని తోస్తుంది. ప్రతివాది పక్షాన్నింటి అతడైనా సత్యం వుందనీ తోచేడు. నేనిప్పుడెవరికి ధర్మం, వ్యాయం చేశారానీ అరితన మిక్కులతో చెప్పి వాదవదుకూ వుండేవారట. అందు చేత వాడిమిక్కులు వారి 'ధర్మనంకటం' శంకరయ్యగారి పేరుపెట్టి పిలిచేవారట.

ఈ ప్రపంచంలో వ్యాయస్థానానికి వచ్చే తేనుల్లోనేగాక, అనంతమంలోని సాంఘిక మతవిషయాల్లోనూ మధ్యవర్తిగా కలసికలసి ధర్మాన్ని వుద్ధరించడం చాలా శ్రమ అని తెలుస్తున్నాను. చాల గొప్పతనం, అందుచేత ఏర్పడే జ్ఞాన పరిపాకంకల పెద్దలె వివిషయంలోనూ

పక్షపాతంలేకుండా కలత వడకుండా; నక్కాన్ని ధర్మాన్ని అన్వేషిస్తారు. ఇంక బహుశా కర్మయాలన్నీ బలంగల మానవులకు వర్తాలకు అనుకూలంగా వుండేట్టట్టో తీర్మానించబడుతున్నాయి.

"పాదుకలై ఒరువకా, సాల్వకా మైయి నాల్ మెయిపోలుమ్మే మైయిపోలుమ్మే; మైయ్యుడై ఒరువకా సాల్వమాట్టా మైయిల్ పోయి పోలుమ్మే పోయి పోలుమ్మే".

తన మాటలనేర్చుచేత అనక్కాన్ని నత్తంగా నిరూపిస్తాడు మాటకారి. వాగ్మై వుజ్జం లేకపోయినందున మరొకడు నక్కాన్ని అబద్ధంగా చేస్తున్నాడు.

ఈ విధంగా మాటలదాతుర్యమేగాక సంబంధం, భుజంబం, ధనంబం మొదలైన బలాల్నినీ వ్యాధుమనేత్రా సుకు తమవైపుకు మళ్ళించుకోగల్గుతున్నాయి మన సమాజంలో.

అందువల్ల అయ్యంగారు తనకున్న విద్యా వాద పటిమచేత, మనమనస్సు నందున్న ప్రేమబలంచేత నాయుడుగార్ని, పంతులుగార్ని తనవైపుకు సులభంగానే మరలించుకున్నాడు.

నాయుడుగారివల్ల మీనాక్షి కులగోత్రాదులను తెలుసుకున్నాడు అయ్యంగారు. ఆ అమ్మాయి యాదవవరుదనీ, అమె తండ్రి ఆ పూర్వీకే వక్కాపిరిలో కాపురముంటూ పాలుపోసి తీరించేవాడనీ, ఇద్దరు అన్నలున్నారనీ వారు వివేక ర్యాగారంలో పనిచేస్తూ ఇద్దరూ చెరి 15 రూపాయల మానశీలాలు తెచ్చుకుంటారనీ, అమెకు కల్లిరేదనీ, అమె వది న లే పంతులనులు చేస్తుంటారనీ అందుచేత మీనాక్షికి తన ఇంట్లోకూడా పెద్దవనులేమీ లేవనీ, తన ఇంట్లో విద్వల్ని చూచుకోవడం సామాను లేవడం వగైరా వసులే చేస్తుందనీ, ఇట్లు దిమ్మదం అంట్లు తోమడం అమె చేయడం లేదనీ, త్రైస్తవ బల్యో చదివి, అరవం చక్కగా నేర్చుకున్నదనీ, ఇంపుగా మాట్లాడడం, విషయవిషయాలతో మెలగడం, ఇంగితంతో నడుచుకోవడం మొదలైన నట్లటాల్నినీ వున్నాయనీ, అమెకు నెల శీతం 12 రూపాయలనీ, అమె అధనాన్ని తండ్రికివ్వకుండా మాసి మాడికొండెత్తిగారి అంకట్లో వడ్డిస్తుందనీ, ఇప్పుడేగాక అమెకు వడ్డితో 500 రూపాయలై వుంటుందనీ, అమె వయస్సు 20 సంవత్సరాలు యికా పెండ్లికాలేదనీ, వివాహం చేసుకోవాలనే ఆసక్తితో వక్కాపిరూవుందని నాయుడుగారు చెప్పారు.

(ఇంకావుంది)

(3 వ పేజీ కొరవ)

వేదిక (Common Market) ఉదాహరణాన్ని వ్యవసాయ, హంగరీ వాయ తాడు ఇట్లా అన్నాడు:

"సోషలిజం నిర్మించే ఈ మూడవ దశాబ్దంలో కొత్త అవసరాలు కలిగినవి. నంకుడితమైన జాతీయపరిధిలో అవిరళవు. న్యాయసహాయం అనేది ఇందుకు సమాధానంకాదని మనపార్టీ, మన వ్యవస్థం అభిప్రాయపడుతున్నది. మరి దిన్నసోషలిస్ట్ (కమ్యూన్స్టు) దేశాలకు అది అసలే సరిపోదు. అందువలన, కొత్త వ్యతిపాదనలను మన రాజ్యాల్నినీ ఉమ్మడి వ్యాపార సంస్థలయిన కోమికో నంస్థ యెదుకు పెట్టినాము"

ఈ వ్యతిపాదనల రూపం, దీనిపై రుమేయ అభిప్రాయం తెలిసినవ్యధుగాని మనం దీనిపై వ్యాఖ్యానించలేము.

అర్థికంగా ఒక మార్గం మేలైనా, రాజకీయదృష్టంతో కొందరు దహించిపోతూ వుంటారు. ఆ దృష్టం వివరీతమైనపుడు వారికి తూర్పు వడమరలు తెలియవు. అటు వంటివారు అరవీ నాయకులు. ఇట్లా యిల్లో స్వేచ్ఛంగావుండి అరవీసీమలు సాధారణరాజకీయ విధానానికి వారు కృషిచేయవచ్చును. కాని ఇట్లా యిల్లో వివాశం వారి గాడమైనవారే. తమ దారిద్ర్యం కాండందినా వరే, ఇట్లా యిల్లో బుగ్గిలో కలిసిపోతారు - వారికే అనందం.

దానికి ఫలితం ముట్టింది. అందువలన అరవీలు రాజీమాగ్గానికి వచ్చినారు. అరవీ రివల్యూషన్ నాజర్ అయిదంశాలలో ఇట్లా యిల్ సీమకు అనుకూలంగా తాము వర్తించడానికి సిద్ధం గా వున్నట్లు వల్కి నాడు. కాని, అందులోని మర్యం ఇట్లా యిల్ సీమను రెండుదఫాలుగా నిర్మూలించేయడమని ఇట్లా యిల్ ముఖ్యులు తాత్పర్యం కలిపారు.

ప్రెజెంట్-కమ్యూనికరలు సంయుక్తంగా ఒక సందేశం అరవీ రివల్యూషన్ నాయకునికి పంపివారిని విడిచి. ఇట్లా యిల్ అస్తి త్యాన్ని అమోదింది, దానితో సమాధాన వేది, అరవీసీమల అకమణను తొలగించుకోవలసినదని ఆ సందేశంలో వల్కి వుంటారు.

పాల్ సీమను అభిమానించకుండా మనకు రష్యా సాయపడుతుందని మనం భ్రమపడడం ఎంతకష్టం, ఇట్లా యిల్ నిర్మూలానికి రష్యా అంగీకరిస్తుందని అనుకోవడం అరవీలు అంతతప్పు. ఇప్పుటికి, నిజం తెలుసుకుని వుంటారు.

అగరరాజ్యాలు నాలుగు తమ-తమ రాజకీయాలకోసం వల్కిమానియాలో మర్య వర్తనలెవరసానారు. యూదులను, అరవీలును అభిస్తారు. వారిద్దరు ఏకమైతేగాని విరిచి కట్టడు.

వారం...వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

తన ఉద్యోగులు నమ్మజేస్తే నర్సన్ కోత జరిగింది. కేరళ వ్యవస్థానం కేంద్రపు వుద్యోగుల నమ్మకు సాయ వడింది.

వియ్యం చాలవని కేంద్రంపై కేరళ వ్యవస్థానం ధ్వజమెత్తింది. గోధుమలు వున్నట్లుగా సంపదా- మోసం వహించండి-అని కేంద్రం జవాబిచ్చింది. కేంద్రంపై అందోళనలో మంత్రివర్గంలోని పార్టీలు కలిసిరాతేడు. వాటిని సంవృదింపకుండా మార్కెట్టులు అందోళన చేశారు. అది వివరకు ముగిసింది.

కేంద్రంలో అట్లాదురై వ్యవస్థానం పోరాడుతున్నా ఎంతసొమ్మంగావర్తిందిందో, అంత దూకుడుగా సంబాధిపాద్ ప్రభుత్వం పోయింది.

దాని ఫలితం, దీని ఫలితం తెలుస్తూనే వున్నది.

అతే, సంబాధిపాద్ వంటి వ్యక్తిని అరాజకపు రాజకీయ సంభావనలపై పూర్ణ జాతీయసభాలోకి అకర్షించలేని వాతావరణం చేతలో ఏర్పడివుండడం అమిత శోచనీయం.

మనం వెలుగులో దీక్షిత ననుకరిస్తున్నాం. వ్యతిరేకలవ్యక్తులు స్వచ్ఛమైన జాతీయమార్గాన కృషిచేసేందుకు చేతలో రాజకీయంగా- అర్థికంగా- తాంత్రికంగా అవకాశం కాలవసినంతగా వున్నది. ఇవా మన రాజకీయాలలో అట్టివారికి కాపు లేకుండావున్నది. అందువలన నాయకులన్నా నాయకత్వంలేని స్థితిలో వున్నాం.

మన మధ్యంతర ఎన్నికల ఫలితాలు తెలిసినతర్వాత ఈ సంగతి కొట్టి నట్లు మనకు మరి వివరంగా తెలుస్తుంది. ఈ ఎన్నికల సమయంలో జరిగిన కొన్ని

ఉదాహరణలు తెలుసుకుందాం: 1) బేరాయ్ కలకత్తానుండి నాడియా తిల్లాలో చాకోదా అనే గ్రామం వెళ్ళుటోహువుంటే మార్కెట్టులు ఒక వ్యవస్థానంవేసి, 'మొరార్జీ వెల్లిపో' అన్నాడు. 2) బీహార్లో అరా అనేగ్రామంలో రామనాం ప్రదానలో జగజీవనరామ్ ఉపన్యసింప బోయేటప్పుడు రాక్కువడినది. మంత్రి రాగానే జనం పడుకుంది. నవ జరిగింది. తన వ్యగ్రామంలో రాక్కు విసిరే వారున్నందుకు మంత్రియే నిగ్గురడిచాడు.

మనదేశంలో ఎన్నికల చైతన్యం వచ్చింది. దానితోబాటు వోట్లనుకొనే అర్హతచేత, బోగన్ నోట్లను వేయించే వోక విధానం వర్తిల్లినది. ఎన్నికలు వదిత్యమైనవి- గీత, కొరాన్, రైటిల్, తెండ్ అవస్తా, గురుగ్రంథ సాహెబ్ వంటి గ్రంథాలపై వ్యవహారంవేసి, నిశితవంతగా పోటీ చేస్తామని అభ్యర్థులు రంగంలో దిగికుట్టు మనం చేయలేక పోయినంతవరకు మన ఎన్నికల పోరాటవ్యవస్థ వ్యవధారం వరకే పరిమితమై వుంటాయి.

ఇది సాధ్యమే అని కొందరంటారు.

అసాధ్యాన్ని లేక అసాధ్యంగా కల్పించే దానిని సాధ్యంచేయడమే పునఃపాదన మామతం. ఎడటివారిని ద్వేషించకుండా పోరాడడం సాధ్యమే, సాధారణంగా? అమాట తెలితే ఎవరైనా వచ్చేవాడుకాదో మహాత్ముని నాయకత్వాన పామరులమైన మనమే అంతవసీలేశాం. అంగేయంను ద్వేషించకుండా పోరాడి అంగరక్ష్యాన్ని అంతమొందింది. మనరాజ్యాన్ని మనం స్థాపన చేసుకున్నాం.

ఈ గాంధీ శతాబ్దంలో మళ్ళీ మనం మన ఎన్నికలలో చక్కని వద్దతులను అవలంబించి, పరిశాధకుల కావడానికి తోడ్పడే మహానీయ మూర్తినం ప్యార్శన చేదాం. లేదా మనమే అందరం కలియబుట్టగొని ఒకమార్గాన్ని వెతుకుదాం.

తప్పుడమార్గాన గెల్వడంకంటే, రాజమార్గానవెళ్ళి ఓడదంమేరగాదా! అదిరంగా ఓడినవారిని లేవదీసుండి అభివంశింకాం వదండి. అతే అతడు కలంగా అదిరంగా కలంగా ఓడివుండవలె.

గోరావలె ఓడిపోవడానికి ఎన్నికలలో నిల్చి, రాజమార్గాన సంపరింది, కృతార్థులైనవారిని అభివంశించే విధానాన్ని కనిపెడదాం వదండి.

దర్శిద్వి తాగింది, ఇంకా వలుకుబడిని విడియొగింది ఎన్నికలు నడిపించడం చేసికే? అది ఎన్నికలుకావే? మన్నికనలే కావు. కేవలం దుర్బలపుతామోమో?

ప్రపంచానికి జ్ఞాన జ్యోతిని మనం ప్రసాదించవలసి వున్నదని ఈ లోకం నమ్ముతున్నది. కావచ్చుగాక! కాని జ్ఞానాన్ని ఇతరులకిచ్చి, మన నడవడి కుంటువడితే మనగతి?

నడవడి వ్యధానం. ఎన్నికలు దానికి ఒక గీటురాయి. ఇద్దిమంతులు, వ్యట్లా గదులు అయిన భారతీయులంకా అలోచించండి.

నెల్లూరు సబుకోర్టులో

E. P. 95 of 67. O. S. 66 of 62.

చెరుకురు వెంకటసుబ్బారాయుడు

- బ్రాహ్మచర్య డిక్రిహోల్లరు.

షేకు ఉలవపల్లి మహబూబ్ సాహెబు

-వ్యతివాది-(జె. తెల్లకు)

To: షేకు ఉలవపల్లి మహబూబ్ సాహెబుగారికి:-

బ్రాహ్మచర్య డిక్రిహోల్లరు, డిక్రినిబట్టి మీమీద అములుకుకోరి దరఖాస్తు దాఖలు చేసినందుకు, మీకు హేతువునేదీమకు గాను 17-2-1969 తేదికి వాయిదా వేసి వున్నాను. మీ అజ్ఞేపణలు వాయిదానాడు వగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారియెదురు హాజరై తెలుపుకోవలయును. లేకయెవల మీ వరక్షమందు తీర్మానించబడును.

-షి. వి. రమణారెడ్డి, బ్రాహ్మచర్య డి. హో. అధ్యక్షులు.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

దీనిని యీ చోట వర్ణనలో వదిలవద్దు. కనకదాసు. (ఆ చరణంలో చోట అనేది వున్నట్లు ముచ్చటపడింది. దీనిలోనే లేదా?) అట్లైన వదిలవద్దునా చరణ నాలుగు వాళ్ళు!

యాకాదా చట్ట ప్రకారంగా వసూలు చేసుకోవలసిన ఆదాయాన్ని రాజులు కోవడం కూడా మన ముచ్చటపడి ఎంత వట్టి ఐదువత్సరాల, ఎంతలాంటిది ప్రదర్శన నువ్వో? తద్వారా ముచ్చటపడి ఆదాయంలో ఎన్నికూట్టు పోతున్నాయో? ఈ విషయాలేమీ చేర్చే గాని మరళకు అంతు ఐదున్నట్లులేదు!

అక్కడకొకటి వుంది; ఈ పాత్రలు, అద్వైతం మొదలు వ్యాసర్. బోధలపై వాక చట్టం ఏర్పడి, అందుకు సంబంధించిన రూల్స్ వ్యవహారం అది నెల్లదాటి పోయినా వదిలివేయింత అందరగా వుంది! నాలుగైదు సంవత్సరాలుగా మొట్ట గొడవలో 'ప్రొఫెసర్ బాబు' పేరుతో వాళ్ళు పాఠాన్ని ముగిసి చుట్టూ అందరికీ కడకు నూరురూపాయల షీతకాళ్ళకు కూడా 'వృత్తి' నోటి నులిచ్చారు! నూరు రూపాయలకాళ్ళు కనకదాసుకాని, నూరు వేలవాళ్ళు, ఐదువేల వేలవాళ్ళు కనకదాసు!

ఇకపోతే మొన్నటి సమావేశంలోనే ఐదుగురు విషయమేమిటా కొంతకడ అరిగింది. ఎట్టంబారా, అవై నం కూడా చదవండి:-

ప్రభుత్వ పాలనావిధానం నెల్లూరు తొనలో అక్కడక్కడా పాలనావిధానం పాలు నరవరా చేస్తున్నారనగా, ఇట్లా రోడ్లవక్కన పాలనావిధానం పెట్టినందుకు ముగ్గురైతే వారు ఎన్ కోర్ట్ మెంటు లైసెన్సు పీటాకింద ఎంతో కొంత వసూలు చేయవల్సి వుంటుంది. వ్యవసాయం కరంగా పాలనరవరా చేస్తున్నాగా ఇట్టి నామకార్తం లైసెన్సు పీట వసూలు చేయవల్సిందిగా కోరుతూ నడరు పాటప్రాంత వారు ముగ్గురైతే వారి వాక అర్జీ పెట్టా కొన్నారు. దానిమీద ముగ్గురైతే తొన ప్రాంగం అధికారులు వ్రాసిన నోట్ విమిలో చూడండి:-

చట్టప్రకారం అనాత్మం ఐదు నెలలకు (8x8 అడుగుల చైత్యం) ఎన్ కోర్ట్ మెంటు లైసెన్సు పీట సంవత్సరానికి 52 రూపాయలు విధించవల్సివుంది కాని, పీట ప్రభుత్వంకింద మందిపాలు నవ్వలు చేస్తున్నారా ఇట్టి నామకార్తంగా వారు కోరినట్లే అర్హతపాలనావిధానం వసూలు చేయవచ్చునని నిరూపించేసింది.

కోర్టులో అల్టర్ మెజ్ శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి వట్టుకున్నారు. అనాత్మం నైతా ఐదుగురు 52 రూపాయలు ముచ్చటపడి పీట విధించేందుకు కట్టం వుండ న్నారనగా- మరి యిప్పుడు తొనలో వీడివీడినా, వార్డు వార్డునా వివరికంగా వెనెసిన్న 11 ఐదుగులపై అడ్డంపీటే విధించివున్నారా? అనలు తొనలో ఎన్ని ఐదుగులున్నాయి- ఆ ఐదుగులపై యీ పీట రూపాయి ఎంత వసూలువుతున్నది? అని తగులుతున్నాడు.

వానారాల వాళ్ళతో వున్నట్లుగానే మన ముచ్చటపడినాళ్ళు యీ ఐదుగుల వాళ్ళతో కూడా వింటాలాంటి పెట్టాకొని నర్డు కొస్తున్నారో విమోచాని, తొనలో అనలు ఎన్ని ఐదుగులుండే వివరాలపై పొమ్మ న్నారు- ఐదుగులపై వీలంతలా వోస్తుంటే అనుకున్నట్లున్నాడు. ఐదుగుల విషయం గాబట్టి తొనలోనా వర్తకంలేదున్నారేమో!

ఒక నెల్లూరు అజ్ఞాత మిక్కుడు దర్గా టుట్టలో అజ్ఞాతంగానే ఎంతో కృషిచేస్తున్నాడు. ఇంట్లోనే దిన్న లేటోలేటో,

ఎప్పుడూ వీవీవో యోగాలు చేస్తుంటాడు. చేసేది మామూలు వ్యవసాయమే అయినా యిట్లా తనకింకా చేకలో కాత్తు వ్యవసాయమే చేస్తుంటాడు. చదివింది వి. పి. అయినా పాత అంతుకొడియలో నైపు వరిజ్ఞానంతోనే న్యాయంకృషిలో, స్వీయ అభ్యయనంతో సార్వజనీన వసులే చేస్తున్నాడు.

ఈయన యిటీవల వాక కొత్త విషయాలపై కనకదాసు. తాటి, అరటి, గోగు, పెంకాయ, కలబంద- నారపీచు నుండి 'రసాయన సెల్యూలోజ్' (Chemical Cellulose) తయారేయగలిగాడు. దీన్ని వ్యాపారనరళిలో చేయడం వల్ల ఒకేసారి మారకద్రవ్యం తో రెడంక మిగులుకోవచ్చు వ్యయతం యీ 'సెల్యూలోజ్' ను- వెదురు తొంగులను ముక్కలుగా నరికింది, వాటి వివిధ రసాయనక ద్రవ్యాలతో వండినదంతవల్ల చాల వ్యయ మవుతుండడంతో కోట్ల కొలది రూపాయలు వెచ్చించి మనం దీన్ని వ్యయం దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం.

అట్లాగాకుండా మనవైపు వాగా వ్యయం గా దొరికే ప్రకారం నార- పీచుతో మనం ఆ సెల్యూలోజ్ ను సులభంగా తయారు చేసుకోవచ్చు, మనకికడ కాస్త సులభంగా దొరికే రసాయనక ద్రవ్యాలు వున్నాయి. ఈ రూపంగా బోలెడంత విదేశ మారకద్రవ్యం అర్జు మిగులుకోవచ్చు. (ఈ 'రసాయన సెల్యూలోజ్' నేడు ముఖ్యంగా పెన్సిల్వేనియా, పేసర్ వరిశ్రమల్లో అత్యంత విరివిగా వాడబడుతున్నది).

ఈ పాఠ్యాలను కనిపెట్టింది శ్రీ సి. వి. రావు (దర్గామిట్ట). పూర్తి పేరు కాకటూరు వెంకటరావు (కాకటూరు నరసింహారావు గారి సోదరుడు కుమారులు) మన ప్రభుత్వానికి కల్గేసిందివంటే ఈ మార్గంలో కృషిచేసేందుకు బోలెడంత అవకాశముంది. కనీసం నెల్లూరు ఇండస్ట్రీయల్ డైరెక్టరుగా రైసా శ్రద్ధతోనుకుని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకరాగలరని ఆశిస్తున్నాను.

అట్టనే మన సి. వి. రావుగారు చేసు గడ్డలనుండి గూకోట్ ను తయారుచేసి కృషిలోను; సోపాదన తయారీలోనూ నిమగ్నమైవున్నారు.

ఒక కురు వృద్ధుడు రాలిపోయాడు. నెల్లూరు జిల్లాలో 1904 నుండి 1937 దాకా రెవిన్యూలో పన్నేని కాసిల్లారుగా రైతై, యంతకాలంగా పెన్నెన్ వచ్చుకుంటూ వుంటుండిన 'వక్కల కాసిల్లారు' శ్రీ టి. సుబ్బారాయన్ తన పండు వృద్ధాప్యంలో మొగ్గుచున్నారనడం.

ఇప్పటి కలెక్టరాఫీసు కట్టాలు కట్టింది 1904 లో. ఈ కట్టాల్లో ప్రథమంగా గూమప్రవేశమైన రివెన్యూ నిబంధిలో సుబ్బారాయన్ గారొకరు. ఇప్పటి ప్రత్యాక కలెక్టరు రామచంద్రాపురానివద్ద క్యాంప్ కట్టగా వీరేశారకుడా. మాజీ రాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణగారి ముద్రానుకూలు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత వ్యత్యంకంగా పరిపాలనా విషయాలలో పాల్గొనే అవకాశం లేకపోయినా, స్వాతంత్ర్యాన్ని ర్యపు పరిపాలన తీసుకొన్నందున స్వయంగా చదిరాదినవారు.

దియోదనమ అల్లర్ అనేవాడితో ఐదు కాలంగా బాధపడుతుండేవాడు గనుక గత 40-50 ఏళ్ళనుండి ఎప్పుడూ వక్కలా- చక్కెర ఎక్కువగా తింటుండేవాడు గాబట్టి వీరిని 'వక్కల కాసిల్లారు' అనేవారు. మంచి హాస్యప్రియులు. సంభాషణ చతురులు.

వామకుతునాకు వద్యరచనలంటే వట్టి మంట. చంద్రన్న నట్టుగింది మరి వద్యా

అట్లే వాళ్ళంటే మరీమంట. అయినా ఏం చేస్తాం వద్యాలపై కవులు యంతావున్నారు మనలో.

నెల్లూరుకు దుక్కువూరుగా వర్ధిపోతూ వుండిన నిర్దయ్యకవిగారు మొత్తానికి సైగగా తన వద్యకావాలను నెల్లూరులోనే అవిష్కరించుకుని వెళుతున్నారు. ఇప్పటివరకు దాదాపు 17 గంటలవాకా వారిని అచ్చయినవకు మొన్న వీరు వరికాత్తగా వ్రాసిన 'బారకసాధి' - 'బాలకళకం' అనే వుప్రకాశనం నెల్లూరులో పాటూరి శాస్త్రిగారు వుంటున్న వసువులేటి కాగటావణం, అయినబార్య సుశీలాదేవిగారిల కంక్షతో మిచ్చారు. కనకదాసు సాదామేమా నిర్దయ్యగారిలో సహజమైన వద్యకార వుంది. న్యాయంకృషిలో వద్యవిద్యలో ప్యాగ్రికాం సంపాదించుకున్నారు.

ఈ కావ్యాల అవిష్కరణ సభను వర్ధమాన సమావేశం దారు అరిపారు. సభ ముప్పాటగానే అరిగింది. ఈ సందర్భంగా చెప్పకోతగిన అంశం వాకటి వుంది. నిర్దయ్య కవిమిత్రుడూ, వసువులేటి కాగటావణంగారి మామ, చిలకలూరి పేట వాస్తవ్యులు అయిన సహృదయుడు పాలకాయల వెంకటాచలంగారు 23 వేల రూపాయలు వర్ధమానసమావేశంలో విరాళంగా ప్రకటించి పీటా 'బుద్ధ బయింకి' అరిపించమన్నారు. 23 వేల రూపాయలపై పీటే తూ 160-170 రూపాయలదాకా రాబడివస్తుంది. పీటే తూ 116 లతో వాక కలిపే. వండితుట్టే నక్కరించవచ్చు. మొత్తానికి వర్ధమాన సమావేశంలో కవి సన్మానోద్యమం యితర ప్రాంతాలవారిని కూడా ఆకర్షించింది. వారిలోని వదాన్యతనూ పై సమావేశం ఆకర్షించ గల్గుతున్నది. ఇదేం తెనా క్లాసునియకదా! మరొకవిరాళం. మళ్ళీ శ్రీ దుర్బారామ మూర్తిగారు 1 1/2 వెయ్యి విరాళం ప్రకటించారు. ఈ విధినుండే వివేకానంద- రామకృష్ణ బయింకిని అరిపించమన్నారు; వాక రిద్దరు వుత్తమ విద్యార్థులను పీటే తగు రీతిన గౌరవించడంకూడా వుంటుంది. ఈ రెండూకూడా కొత్తబయింకులే.

రేవటి కవి తయారయింతులకు (15-16 తేదీల్లో జరుగుతున్నది). కాపీదర్బారు, తుమ్మల సీతారామమూర్తి, శ్రీశ్రీవగైరాల వస్తున్నారు.

దిక్షకలానికేతనరారు మళ్ళీ యీ విషయం ఎక్కివిషా పెట్టున్నారు రేపు 16-18 తేదీల్లో జరుగుతుంది. తొలినాడు హెచ్. వి. రామగోపాల్; మలినాడు మద్రాసు జిల్లా అర్చిస్ట్ ఎం. అంజనేయులుగారు వస్తున్నారు. ఆర్ట్ ఎక్కివిషా తొనలో రిడింగురూములో వుంటుంది.

చిత్రజగత్

(4 వ పేజీ కొరవ)

అతను కలంబయలు కెమెరాను వుప్రయోగిస్తాడు.

ఇప్పుడు మనకు హీరో దిక్ఖాలు వస్తున్నాయి గాని, డైరెక్టరు ముద్యగలదిక్ఖాలు రావడంలేదు. వెనక ప్రకాశ్. న్యూఢియేటర్, మినర్వామువిల్స్, బాంబేటాన్స్ వారి దిక్ఖాలన్నీ డైరెక్టరు ముద్యమేనుకున్నవే.

ఆ కోవకు చెందిన వారు, మన డి. ఎన్. రెడ్డి, ఎల్. వి. ప్రసాద్, కె. ఎస్. ప్రకాశరావు, మనకిప్పుడు కొన్ని సంస్థలమాత్రం మందిదిక్ఖాలిస్తున్నాయి. ఆర్. వి. ఎ. సి., జగవతి... ఇలా చేల్లమీద లెక్కపెట్టవచ్చు.

ఒక్క బెంగల్ శీరళలో మాత్రం ఈనాటికి డైరెక్టర్ ప్రాధవంగల దిక్ఖాలు వస్తున్నాయి. హీరో 'ముద్య' దిక్ఖాలలో డైరెక్టరు డైరెక్టరుకాడు.

పాదయాత్ర

(5 వ పేజీ కొరవ)

తీర్థ విముఖతను కల్గింది. నలేమా అరిగిపోయింది. గామమందు శ్రీ బాలకృష్ణ రెడ్డి మంత్రులకు స్వాగతంచెప్తూ, హరిజనలపై భూములకు ప్రత్యేక కాలననుకోరారు; సర్వేపల్లికాల్వ పూడికు విజ్ఞప్తి చేశారు. తర్వాత మేనటారు గోపాలకృష్ణ రెడ్డి. మరువూరు గోదండరామరెడ్డి, రేబాల చళరతరామరెడ్డి. వేమారెడ్డి వెంకరెడ్డి వున్ననందారు. వందాయతి ఎన్నికల్లో భర్త వృత్తలో పోరాడుకోవలసిందని, సామరస్యంగా మెలగవలసిందని, గామకూడి వుప్రయోగవడే వ్యక్తి ఎవరో గర్భయింతుకొని అతని ఎన్నుకోవలసిందని హితవు చెప్పారు. కొండయ్యగారు ఎన్నికలంటే భయమెందుకో అర్థం కాదంటూ, ఎన్నికలు లేకుంటే వ్యతిస్థాప్తమై లేదన్నాడు. కృత్తిమ బక్కకంటే, ఓటుద్వారా పోటీయేమేలన్నాడు. ఇక కోరాబత్తినవారి ప్రసంగం గంటల వర్ధంతం హాస్యప్రవాహం గా సాగింది. పాదయాత్ర వర్ధకులను దిన్నయ్యగారు వడే వడే పొదిది పొదిది వదిలారు. కాంగ్రెస్ వ్యవోధం చేశారు. మంత్రి శ్రీ నాయుడు గారు కాంగ్రెస్ చరిత్రను వివరించి, గామమందు కోర్కెలను కలెక్టరుగారి తెరిగింది సమావేశ వడగలనన్నారు. సభ పూర్తి అయింది. సభాసంకరం మెట్టు రామరెడ్డిగారింట్లో మంచి వుపాహరమిండు అరిగింది. శ్రీ చెన్నారెడ్డి చెంచురామరెడ్డిగారు అపరాధులను తన ఇంటికి తీసుకపోయి అవిరేంద్రతతో నక్కరించారు. తర్వాత అందరూ ఆ అష్టపద్యపు రోడ్డు మీద ఎర్రదుమ్మును దాటుకొని నెల్లూరు చేరుకున్నారు.

ఇంతకూ ఆరోజు అప్పుడు ఈ సభ ఎందుకు అరిగిందో నాకు అర్థంకాలేదు.

★ ★ ★
అటు పాదయాత్ర ఇటు కారయాత్రను గూర్చి ఎందుకు వివరించవలసివచ్చిందంటే, ఇరువర్ధలవారు వందాయతి ఎన్నికల గోదాంలో దిగారని చెప్పారు కే. ఒకరు భరివత్తులకు, నమితులకు అభ్యర్థుల పేర్లును వ్యవహరించి చేస్తున్నారు; ఇంకొకరు విహారంగంగా కాంగ్రెస్ వ్యవారము, సామరస్య ఎన్నికల వ్యవోధము చేస్తున్నారు. ఎవరు అభ్యర్థులైనా, వందాయతి ఎన్నికల్లో అక్కరాలకు, అన్యాయాలకు, దొర్లనాల్కు తావులేకుండా జరుపుతూ దిక్షభక్తితో వ్యయత్నించగలిగితే వీరి వర్ధ

కునలకు సార్వకళ వుండగలదని మా విజ్ఞప్తి
★ ★ ★
12 తేది మంత్రి శ్రీ నాయుడుగారి సమావేశంలో అవర్ధంవార తా సమావేశము, ముఖ్యులందరినీ రావించుకొని సమీక్షించుకొని మున్నగు విషయాలను గూర్చి చర్చించుకున్నారు. వివరాలు తర్వాత తెలుసుకొందాం.

కూల్ డ్రింక్సు మెపు అమ్మబడును

కూల్ డ్రింక్సు మెపు 3/4 H.P. ప్రెజెర్ (Original American Make with American Original Motor) మంచి కండిషనులో వున్నది. అద్దములు, పోడా మిషను సామానులతో సహా ఇక్కడ వుండి వ్యాపారము చేసుకొనుటకు గాని లేదా మరొకదోటి తీసుకొని వెళ్ళుటకుగాని అమ్మబడును. హిమాలయ కూల్ డ్రింక్సు మెపు ప్రాప్త్యుట:-
జుక్కుల బంగారయ్య, పట్నంబజారు - గుంటూరు-3.

మచిలీపట్నం అడిషనల్ డిస్ట్రీక్టు జడ్జి కోర్టులో

O. S. 24 of 67. E. P. 6 of 68. అన్యాయముల శివరామయ్య - డి. హో. వరుదూరి రామయ్య వగైరాలు

—శిక్షిమెంటు డెక్టర్లు.
పై నెంబరులో 3-వ తే. డి. సింహ్యద్వి వెంకటేశ్వరరావు తాలూకు యీ దిగువ పెద్దయ్యలు దాఖలా అన్దిరి 3-3-69 తేది పై కోర్టుదాఖలన వగలు 11 గంటల లగాయతు యాలము చేయబడును.

అన్ది పెద్దయ్యలు:-
కృష్ణా డి. దిరి కాలాకా, అన్యారావు పాలెం గామంలో యున్నటువంటి ఈ నెంబరులో 3-వ తే. డి. సింహ్యద్వి వెంకటేశ్వరరావుకు సంపూర్ణ స్వార్ధిన హక్కు భక్తములు గలిగినటువంటి ఈ నెంబరు డిక్విటాక్షింగంద వేలంబడును అన్దిరివరం:- R. S. నె. 382/3 రు, య 2-87 తెంట్లు వలం కూడి (1. 161 పెక్టార్లు) వాది తీమ్మకు య. 1-3 రూ. 2000/- ల తో రూ. 5740/- లు. ఇ. సి దాఖలా అన్య క్యాంకములు యేమిలేవు.
—తె. వి. కె. గురునాథం-అద్యక్షేటు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ వారి టెండరు నోటీసు

1960-70 సంవత్సరమునకు అవసరమైన ఈదిగువ వివరించబడిన సామగ్రి నష్టము చేయుటకుగాను నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిలరీగారిచేతగాని, వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని 10-3-69 తేది సాయంత్రము 4 గంటలలోగా నీలుచేయబడిన టెండర్ల స్వీకరించబడును. అట్లు స్వీకరించబడిన టెండర్ల ఆ రోజు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు హాజరైన టెండరుదారుల సమక్షములో విప్పబడును. నిర్దిష్ట టెండరుపాతము టెండరు వరతులతో సహా రూ. 2/- లు ముగిసినట్లే అలానాలో చెల్లించినటువంటి పాంద వచ్చును. నిర్దిష్ట పాతములో టెండర్లు - టెండరు వరతుల వ్యవారము లేనిటెండర్లు అమోదించబడవు. టెండరు పెట్టదలచు గారు ఈ క్రింద కను వరదిన టెండరు డిపాజిట్టు మున్సిపల్ కౌన్సిలాలో చెల్లించి నడరు రిజిట్రలను టెండరుతోటి జతచరచవలెను. దిగుతా వివరములు ఏమైనా కావలసినదో అఫీసు వనిచేయు వేలయందు తెలుసుకోవవచ్చును.

వ. నె.	సామగ్రి వివరము	టెండరు డిపాజిట్టు
(1)	ముగిసినట్లే అయు రేవర అనువత్తులకు ముడి అయు రేవర మంద దినుసులు నష్టము చేయుటకు	రూ. 500/-
(2)	ముగిసినట్లే యూ నాని అనువత్తికి ముడి యూనాని	రూ. 250/-
(3)	ఫ్లేషనరీ సామానులకు	రూ. 200/-
(4)	ప్రైవేటైజింగు సామానులకు	రూ. 50/-

—వి. జయరాం - మునిసిపల్ సెక్రెటరీ.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street Nellore (A. P.)